

== Pošti: ==
 Za celo leto naprej . K 28.—
 za pol leta " " " 13.—
 za četrt leta " " " 6:50
 za en mesec " " " 2:20
 za Nemčijo celoletno " 29.—
 za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . K 24.—
 za pol leta " " " 12.—
 za četrt leta " " " 6.—
 za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1:70

SLOVENECEV

== Inzerati: ==
 Enostopna petivrstna (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
 enostopna petivrstna (72 mm)
 30 vinarjev.

== Izhaja: ==
 vsak dan, izvenomil nedelje in
 praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Volitev župana v celjski okolici.

Celjski liberalci so zopet pokazali, da so dosledni v zavijanju in obrekovanju in narodni samo toliko časa, dokler ni njihova strankarska korist v nevarnosti. Sami priznavajo, da imajo v občinskem odboru celjske okolice 7 somišljenikov, (glej »Slovenski Narod« od 3. t. m.) pa hočejo kljub temu prvo violino igrati. Ker se jim je njih načrt ponesrečil, zato pa po stari navadi lažejo in obrekujejo. Ne bomo se prerekali z njimi, ampak zapisali par resnih besed, ki so odmev mnenja večine slovenskih odbornikov:

Prvič dr. Božič ne more in ne sme nikdar postati župan; drugič hočemo mi skupno delo Slovencev v občinskem odboru.

V razumevanje tega stališča treba pojasniti dogodek zadnje seje. V občinskem odboru sedi zraven 10 Nemcev (med temi 2 Nemcem prijazna slovenska kmeta), 7 liberalcev (kot le-ti sami priznavajo), 11 somišljenikov S. L. S., 1 konservativce starega kova in 1, ki spleta med vsemi strankami in se bolj nagiba na nemško stran.

Pri poskusni volitvi je dobil dr. Božič 9 glasov (med temi svoj glas in glas protikandidata Sušnika), g. Sušnik 8 glasov, dva Sušnikova volilca pa sta oddala prazno glasovnico iz taktičnih razlogov. Dr. Benkovič je nato zahteval ponovitev volitve, predsedujoči dr. Hrašovec pa je to »preslišal«, boječ se, da pride dr. Božič v manjšino. Grda laž je tedaj trditve, da je bila za dr. Božiča večina in da se je sklenil kak kompromis za volitev župana. To naj bode pribito.

Sklenil pa se je popolni kompromis glede volitve občinskih svetovalcev, katerega so liberalci po padcu dr. Božiča kratkoma prelomili in so volili nemškutarja mesto Slovenca. Odborniki Grah, dr. Božič in Koštomaj so zagovarjali ta korak s tem, ker so se bali da bi dr. Božič ne prišel v občinski svet. Prva seja se je po zaslugi narodnjakarjev končala na veselje Nemcev.

Ker je pričakovati, da pride kmalu do nove volitve župana, zato treba govoriti odkrito besedo. Dr. Božičeva kandidatura mora takoj izginiti, sicer ne bo izvoljen dr. Božič, ampak terius

gaudens. Tako stoji stvar. »Narodna stranka« ima že sedaj med sabo odbornika, ki je zadnjič očitno glasoval za Strenčana, vrhu tega pa je še en liber. odbornik, ki je že v zadnji seji na glas izjavil, da prihodnjič gre z Nemci. Če liberalci sami ne marajo svojega dr. Božiča, kako pa naj mi prepričamo svoje sicer bolj disciplinirane somišljenike, da je dr. Božič kot župan absolutna potreba celjske okolice? Kratkoma: nikdar in nemogoče! To naj si liberalci dobro zapomnijo.

Smešna in za druge odbornike žaljiva je trditve, kot bi bil le on sposoben kandidat, da drži dr. Ambrožiča in njegove druge na vajetih. To je bajka, pri katere lončku hočejo liberalci srbati svojo strankarsko juhico. Še enkrat: nikdar in nemogoče! O tem nas ne bodete prepričali, najmanj pa kmečke odbornike.

Dr. Božičevo županstvo bi več škodovalo stališču Slovencev pri bodočih volitvah, kot dr. Ambrožičevo. Seveda liberalci so slepi in gluhi, kadar se gre za njih trenutni interes. Še je čas obrata, zato nečemo danes nadaljevati očitanj. Trezni liberalci imajo priliko si stvar premisliti; če pride ta lepa občina v kratkem v nemškutarstvo last, potem bosta tega krivi liberalna trmoglavost in objestnost. Mi jim resno zakličemo: Dr. Božič — nikdar!

Absolutizem na Hrvaškem.

Objavljamo različna poročila o uvedbi absolutističnega režima na Hrvaškem; za danes brez komentara:

Zagreb, 4. aprila. Vsled preventivne cenzure so izšli danes vsi listi z veliko zamudo. Policija neusmiljeno vsako namigavanje na politični položaj konfiscira. Uradni list izvaja, da proti zlorabi konsitucionalizma od strani koalicije in pravašev ni bilo drugega sredstva kakor komisariat. (Pač brezstidna motivacija, kakršne je zmožna samo Khuonova kreatora.) V mestu in na deželi vlada popoln mir. Merodajni krogi ugibljejo, kaj bi se dalo storiti, da bi se ustava zopet vpostavila, konkretnih sklepov pa še ni. Na vsak način se bo uvedba absolutizma tako v avstrijskem parlamentu kakor v delegacijah z vso ostrostjo osvetlila.

Zagreb, 4. aprila. Tu se ugiblje bojkot ogrske industrije in družabni

bojkot Mažarov. — Khuenje uvedel komisariat zato, ker se je bal, da pri novih volitvah zmaga koalicija pravaških in koalicijskih poslancev in izreče ločitev od Ogrske. — »Slaw. Korr.« izjavlja, da je vest, da bodo dalmatinski poslanci zaradi ukinjenja ustave na Hrvaškem začeli v avstrijski zbornici obstrukcijo, neistinita, ker bi bilo naravnost blazno, ako bi si hoteli jugoslovanski poslanci v tem trenutku zaigrati simpatije avstrijske zbornice.

Zagreb, 4. aprila. Hrvaški poslanci bodo v delegaciji skupno vlado vprašali, je li pomislila, kakšne posledice more imeti ogrska politika na Hrvaškem za internacionalen položaj monarhije?

Zagreb, 4. aprila. Hrvaški strankini voditelji so sklenili manifest na vse narode Evrope, da protestirajo proti absolutizmu na Hrvaškem.

»Neues Wiener Tagblatt« dvomi, da bi izjemne naredbe na Ogrskem Khuenu kaj koristile.

»Reichspost« piše: »Gotovo je, da najnovejše nasilje proti Hrvaški pomeni smrtni udarec za unionizem in edinstvo med Ogrsko in Hrvaško. Khuen in Cuvaj bosta dosegla to, da se bo Hrvaška ogrskega jerobstva še preje oprostila.«

»Union« izvaja, da sta se najmočnejši stranki na Hrvaškem, ki sta se preje medseboj na življenje in smrt bojevali, združili, da dosežeta splošno in enako volivno pravico ter finančno neodvisnost od Hrvaške. Leta 1913 gre finančna nagodba z Ogrsko proti koncu. Čim hujši bo pritisk Ogrov, tem večje bodo zahteve Hrvatov. Mažari bodo morali ali odnehati ali se pa bodo britko kesali. »Union« priporoča hrvaškimi poslancem edinstvo in previdnost, zakaj bližajo se usodni časi.

»Tagesspost« se vprašuje, kako je moral Khuen cesarju Hrvaško, ki se je vsikdar lojalno vedla, naslikati, da je dosegel uvedbo komisariata? Ta korak bo vero hrvaškega ljudstva v pravico hudo omajal in pomeni hud udarec za ugled monarhije sploh. Avstriji ne more biti vseeno, kaj se na Hrvaškem godi. Avstrijska zbornica bo morala izpregovoriti resno besedo.

»Grazer Volksblatt« izvaja, kako je 200 let po pragmatični sankciji Khuen podaril Hrvašom absolutizem. List dokazuje na podlagi postave, da je

komisariat protiustaven. Cuvajev razglas je ciničen.

»Zeit« pravi, da je proklamacija diktature na Hrvaškem čin, ki škoduje interesom cele monarhije. Jugoslovani so najvažnejši element za balkansko politiko Avstro-Ogrske. Preganjajoč Hrvate, Avstrija ne bo pridobila ugleda med balkanskimi narodi. Minister za zunanje zadeve ne sme trpeti, da se na ta način vzgaja na jugu iredenta.

»Budapest« glasilu Franca Košuta, pravi, da tudi najbolj žalostne politične razmere na Hrvaškem ne bi opravičevale suspenzije ustave.

»Egyetertes« protestira proti ukinjenju ustave, ker se bodo s tem hrvaške razmere še bolj poslabšale. Na vsak način je Khuen zagrešil nasilje, tembolj ker je storil to, ne da bi informiral preje parlamenta.

»Extrablatt« meni, da je trializem nevaren, da pa je obžalovati, da ogrska vlada ni našla drugega sredstva, da garantira na Hrvaškem red.

»Arbeiter-Zeitung« pravi, da so dogodki na Hrvaškem nepopisna sramota za celo monarhijo.

»Arbeiter-Zeitung« je Khuenovo nasilje pač najbolj označila: to je sramota, nepopisna sramota za celo Avstrijo!

DELEGACIJA

Delegaciji se skliceta najbrže dne 20. aprila. Posvetovali se boste o dvamesečnem budžetnem provizoriju. Predsednik avstrijske delegacije Dobernig se trudi, da bi dosegel daljše zasedanje.

KHUIEN BO OGRSKO ZBORNICO RAZPUSTIL.

Ministrski predsednik grof Khuen je dne 3. t. m. po seji zbornice izjavil, da se bo z veliko energijo lotil dela, da napravi v parlamentu red, ako se mu pa to ne posreči, bo zbornico v enem mesecu razpustil. — Khuen je vplival na predsednika zbornice pl. Navaya, da b iposlavni red kolikormogoče strogo interpretiral. Ker pa Navay tega noče, bo najbržeje odstopil in bi mu nasledoval grof Tisza.

BOSANSKE ZADEVE.

Prvi sekcijski šef bosanskega oddelka pri skupnem finančnem ministrstvu pl. Horowitz je vpokojen, na njegovo mesto pa je imenovan baron Klimburg. — V Sarajevu je bila razširjena vest, da se prestolonaslednik Franc Ferdinand pada iz Brionov inkočnito v Sarajevo in se je baje že

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

XIX.

Obisk pri Mahdiju in pogovor s prerokom očitno ni ozdravil Idrisa, kajti ponoči je že težko zbolel, zjutraj je bil pa brez zavesti. Hamis, Gebhr in beduina so bili poklicani h kalifu, ki jih je zadržal nekaj ur in pohvalil njihov pogum. Toda vrnil so se strašno slabe volje in z jezo v duši, kajti pričakovali so bogve kakšne nagrade, Abdullahi je pa dal vsakemu egiptčanski funt in enega konja.

Beduina sta se začela prepirati z Gebhrom in malo da ni prišlo do pretepa, slednjič so pa sklenili, da pojdejo obenem z velblodovo pošto v Fašodo, tirjat od Smaina plačilo. Pridružil se jim je tudi Hamis, ki je pričakoval, da mu bo Smainova milost prinesla več koristi, kakor pa prebivanje v Omdurmanu.

Za otroka se je pričel teden lakote in pomanjkanja, kajti Gebhru ni prišlo

nit na misel, da bi jima dal kaj jesti. K sreči je imel Stanko dva tolarja Marije Terezije, katera je dobil od Grka; šel je torej v mesto kupit dateljev in riža. Sudanci niso imeli nič proti takemu izletu, ker so vedeli, da v Omdurmanu ne more zbežati in da bi na noben način ne zapustil male bint. Vendar ni bilo brez težav, kajti pogled na dečka v evropski obleki, ki je na trgu kupoval živila, je privabil množice napol divjih dervišev, ki so ga obdali s smehom in tulenjem. K sreči jih je mnogo videlo, da je bil včeraj pri Mahdiju, in ti so zadrževali druge, ki so se hoteli vrečni nanj. Samo otroci so metali nanj pesek in kamenje, toda on se ni brigal zanje.

Cene na trgu so bile silno visoke. Dateljev Stanko nikakor ni mogel kupiti, velik del riža mu je pa vzel Gebhr »za bolnega brata«. Deček se mu je upiral z vsemi silami in končalo se je, da sta se trgala in pretepala in slabejši je seveda dobil veliko bunk in prog. Tu se je tudi pokazala Hamisova okrutnost. Samo Sabo je rad imel in ga je krmil s surovim mesom. Na revna otroka pa, katera je poznal že dolgo in ki sta bila zanj vedno dobra, je gledal z največjo ravnodušnostjo, ko se je pa Stanko obrnil k njemu s prošnjo naj bi vsaj Nelki dal malo hrane, je odvrnil smeje se:

»Pojdi prosjačit.«

In prišlo je res do tega, da je Stanko v naslednjih dneh, da bi Nelko rešil smrti lakote, prosjačil. Vselej ni bilo brez uspeha. Včasih mu je dal kak prejšnji vojak ali častnik egiptčanskega kedive nekaj piastrov ali posušenih fig in mu je obljubil, da mu bo dal še jutri. Nekoč je zadel na misijonarja in na redovnico, ki sta poslušala njegovo pripovedovanje in se razjokala nad osodo otrok. In, dasiravno sama trpinčena od lakote, postregla sta vendar z vsem, kar sta mogla. Obljubila sta mu tudi, da ju bosta obiskala v šatorih in drugega dne sta res prišla, misleč, da se jima morda posreči vzeti otroka, dokler pošta ne odide, k sebi. Toda Gebhr in Hamis sta ju nagnala s korobačem. Drugega dne ju je Stanko spet srečal in dobil je spet mrvico riža in dva praška kinina, katerega mu je misijonar naročil, naj ga shrani kolikor mogoče skrbno, ker je vedel, da ju čaka v Fašodi brez dvoma mrzlica.

»Sedaj pojdet«, govori je, »ob razlivu belega Nila ali med takozvanimi sudji. Reka ne more svobodno teči proti jugu, ker jo ovirajo povodnje rastline, ki rastejo bujno v teh južnih krajih. Radi tega se razliva čez svoje bregove in tvori obširna okužljiva močvirja, kjer vlada neprestano mrzlica in ne prizanaša nikomur. niti domačinom

zamorcem. Zlasti se varujta spatí ponoči na goli zemlji brez ognja.«

»Rada bi že umrla,« odvrnil je Stanko z globokim vzdihom.

Nato je misijonar dvignil svoj izsušeni obraz, molil nekaj trenutkov, potem pa prekrizal dečka in rekel:

»Zaupaj v Boga! Nisi ga zatajil, torej bo nad tabo njegovo usmiljenje in varstvo.«

Stanko je poskušal ne samo prosjačiti, ampak tudi delati. Nekega dne je videl množico ljudi, ki so delali na prostoru molitve, ter se jim je pridružil in začel prinašati glino na ozidje, s katerim je imel biti obdan prostor. Ljudje so se mu smejali in ga suvali, toda zvečer je stari šejk, ki je nadzoroval delo, mu dal dvanajst dateljev. Stanko je bil tega plačila neizmerno vesel, kajti datelji so tvorili poleg riža edino zdravo hrano za Nelko in bilo jih je v Omdurmanu vedno težavneje dobiti.

Prinesel jih je torej s ponosom mali sestrici, kateri je dajal vse, kar je mogel dobiti, sam se je pa hranil cel teden skoraj edinole z duro, katero je kradel velblodom. Nelka se je zelo razveselila preljubljenega sadja, toda hotela je, da bi si razdelila. Stopila je torej na prste, položila mu rokico na ramo, dvignila glavico in mu začela gledati v oči ter ga prositi:

opremiljal neki hotel, a je nadvojvoda nagloma odpotoval na Dunaj. Zdaj se govori, da obišče Bosno poleti.

ITALIJANSKO-TURSKA VOJSKA.

Največji laški vojaški list »La Preparazione« hudo napada tripoliško poveljstvo, ki da ima 150.000 mož na razpolago, a se nikamor ne gane. Stvar spominja na generala Baratierija. Kompromitujemo se pred celo Evropo. Začela se je huda vročina, prodirati bo zdaj še težje. Nedelavnost laške vojske sovražniku koristi. Izvajanja tega lista so zato zelo pomenljiva, ker večalimenj izraza mnenje generalnega štaba. — Kako je razpoloženje v Italiji padlo, se razvidi iz »Secola«, v katerem znani nacionalni ekonom Giretti priporoča, naj Italija aneksijo prekličje, češ potrpljenje velevlasti je že predolgo trajalo, uspehov pa ni mogoče doseči, ne da bi se Turčijo v Evropi napadlo. Ker je to nemogoče, sklenimo mir pod ugodnimi pogoji, aneksijo pa pustimo. — V Tripolisu so brzajavno službo za liste in zasebnike popolnoma ustavili. — V Dardanelah so se baje zopet tri mine odrgale in plavajo okoli. — V Bellinzoni so Lahji zaplenili dva francoska aeroplana, ki sta bila namenjena za Turčijo. — »Neue Freie Presse« poroča, da je tudi laško brodoge s svojimi akcijami ponehalo, ker se ladje popravljajo. Vojska traja že pol leta, ladje so pa veliko trpele, zlasti stroji in topovi, ki jih bo treba nadomestiti tudi z novimi. — Okoli Bengazija se je v oazi Juahi-Ozman vršil boj. Beduini neprestano nadlegujejo laške utrdbe.

FRANCOSKA MORNARICA.

1. maja se začeta graditi dva dreadnoughta, 3. avgusta pa tretji. Imenovali jih bodo »Lorraine«, »Bretagne« in »Provence«. Vsa bo velik 23.000 ton.

NEMSKA ARMADA.

Od merodajne strani se razglasa, da se bodo vsi novi bataljoni, tvoreči dva nova armadna zbora, kakor ju zahteva novi nemški brambni zakon, stacionirali ob zahodni meji.

VOLITVE NA TURŠKEM.

Volitve v turško zbornico se bližajo svojemu koncu in 18. aprila bo pričel novi turški parlament zborovati. Sedanji volilni boj prekaša, kar se tiče živahnosti, za mnogo one volitve leta 1908. Stranki, ki prihajati pri volitvah v pošte, »Union et Progres« in »Entente Orberale«, se prekašati obojestransko v obljubah, s katerimi hočeta vjeti na limanice neturške narodnosti. Kljub zapeljivim obljubam so volili Armenci, Grki in tudi Bolgari s stranko liberalne entente. Grki in Bolgari so sklenili tudi dogovor, da se podpirajo medsebojno v volilnem boju. Splošno je videti, da je razpoloženje napram mladoturkom postalo manj ugodno. Kljub temu pa zna imeti mladoturška stranka v zbornici kvalificirano večino. Ta bo sestavljena brzkone na drugi podlagi kot pa na znanem pregovoru: »Vox populi, vox dei«. Da si pridobe večino v zbornici, niso bili mladoturki pri zbiranju sredstev ravno preveč natančni. Laži, grožnje, odstavljanje neljubih uradnikov, in nazadnje tudi politični umori so na dnevnem redu, da se nasprotnik kolikor mogoče oslabi. Mnogo bivših opozicionalnih poslancev je

moralo za čas volitev v ječe. Poslanec Argyro Castro se je od strani mladoturškega odbora postavilo na izbiro smrt ali kandidature. Oborožene roparske tolpe se vlačijo po deželi ter skušajo z vsakovrstnimi nasilji oplahiti mirno prebivalstvo ter ga narediti pokornega željam mladoturškega odbora. Tudi poveljnik orožništva Hussein Hasni nima sedaj drugega opravka kot delati med prebivalstvom propagando za mladoturške kandidate. Zaradi volilnih nasilstev sta vložila londonski balkanski komite in ekumenski patriarhat protest pri sultanu. Kot kurioziteti naj tudi navedemo, da vlečejo poslanci turške zbornice, ki je bila razpuščena meseca januarja, diete toliko časa, dokler se nova zbornica ne bo sestala.

Štajerske novice.

Š Liberalni shod v Veržeju se je v nedeljo skrajno slabo obnesel. Dr. Kukovec je na njem odločil hudo preporno točko med liberalci, kdo da je kriv nedelazmožnosti štaj. deželnega zbora, ali Wastian, ali slovenski poslanci. Razsodil je seveda, da zadene krivda slovenske poslance. Čudno, da so veržejski volivci sploh poslušali klobasarije dr. Kukovca o deželnem zboru in o pogajanjih za njega delazmožnost, kajti oni vedo o pogajanjih vsaj toliko kot on, ki je edini poslanec, za katerega se pri pogajanjih ni živ krst zmenil. Svoje znanje zajema iz nemških liberalnih listov, odtod njegova neumna in neresnična sodba. Na liberalnem shodu je govoril tudi sladkomilni bučečovski nadučitelj Cvetko. Čisto nova je bila tudi hvala dr. Kukovca, koliko je storil zaradi pašnikov. Pôpisal je neki papir, ga izročil deželnemu glavarju, to je bilo vse njegovo delo in njegova skrba.

Š Skupina J. S. Z. v Trbovljah ima na veljkonočno nedeljo popoldne sestanek v »Društvenem domu«. Rudarji, pridite v obilnem številu.

Š Slomškov uslužbenec umrl. V Vitanju je umrl posestnik Jos. Oprešnik, vulgo Šentak v 76. letu svoje starosti. Svoj čas je bil v službi v Mariboru pri škofu Slomšku.

Š Za telefonsko zvezo med Celjem in Rogaško Slaino je dovolil celjski občinski zastop 100 K.

Š Iz šolske službe. V stalni pokoj je stopil učitelj Anton Klajnsčak na Hajdinu.

Š Nesreča na kolodvoru v Pragerskem. Te dni se je hotela odpeljati žena žel. delavca Ivana Pezdíček z vlakom proti Mariboru. Na vseh štajerskih postajah kličejo sprevodniki smer vlaka le v blaženi nemščini. Ker ponesrečena ne razume nemški, je vstopila v napačen vlak. Šele ko se je vlak že pomikal, ji je bilo jasno, da se pelje v nasprotno smer. Skočila je z vlaka ter je padla s tako silo na tla, da je težko ranjena obležala. Spravili so jo z rušilnim vozom v bolnišnico.

Š Požar. Iz Ljutomera nam poročajo: V Cvenu je izbruhnil te dni proti večeru ogenj, ki je uničil štirim posestnikom gospodarska poslopja. Pogorelci so Kukul, Roškar, Vršič in Trojnar. Zadnjemu je zgorela tudi hiša. Dasiravno o nastanku ognja ni znano

nič gotovega, vendar se sumi, da je ogenj zanela zlobna roka. Tokom leta je bilo v teh krajih izredno veliko požarov. Orožniki so uvedli obširne preiskave.

Š Imenovan je tajnikom Južnoštajerske hranilnice v Celju na mesto umrlega Janko Vavkena gosp. Matija Benčan.

Š Izstopil je iz okoliškega občinskega odbora v Celju občinski odbornik g. Samec. Na njegovo mesto je prišel namestnik Fr. Klinar.

Š Surova hči. Iz Laškega trga nam pišejo: Med 78letno posestnico Cecilijo Piki' in njeno hčerjo pri Sv. Jederti vlada že delj časa prepri. Hči živi jako lahkomišljeno in ima že več nezakonških otrok, za katere pa mora skrbeti skoro čisto sama 78letna mati. V zahvalo za to pa hčer še grdo ravna s svojo materjo. Enega zadnjih dni se je spravila celo s sekiro nad mater ter jo ž njo večkrat udarila. Prizadajala ji je težke poškodbe. Proti surovi hčeri je naznanjena ovadba.

Š Velik požar razsaja v Halbenrainu na Štajerskem. Gorijo mlini tvrdke Ruppj. Ker vladajo močni vetrovi, se ogenj naglo širi. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Požarne brambe so pridno na delu ter skušajo ogenj omejiti.

Književnosti.

• Carniola. Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko. Uredniki: Dr. Jos. Gruden, dr. Jos. Mantuani, dr. G. Sajovic. Letnik III. Zvezek 2. ima naslednje vsebino: Dr. Jos. Mantuani, Trije neznani rimski napisi. Dr. Josef Gruden, Zur Autorschaft des »Gründlichen Gegenberichtes«. Dr. Jos. Mal, Privilegij trga Vače. Dr. Gv. Sajovic, Ornitologične beleške za Kranjsko leta 1911. Kajetan Stranetzky, Fluorit na Kranjskem. — Referati: Walter Lenel, Venezianisch-Istrische Studien (dr. Mal). — Dr. Luschin von Ebengreuth, Neuentdeckte römische Silberbarren (M. Pajk). — Dr. Walter Schmid, Römische Silberbarren mit Stempeln vom Deutschen Grunde in Laibach (M. Pajk). — Hartinger Josip, Hrvatsko-slovenska seljačka buna god. 1573 (Dr. P. Pestotnik). — »Vjesti« Hrvatskoga društva inženira i arhitekta i Društva inženirjev v Ljubljani (M.). — Katalog diapozitivov (M.). — R. Lucerna, Lednik v Podenski dolini v Karavankah za časa ledene dobe (F. S.). — Fr. Kossmat, Geologie des Idriener Quecksilberbergbaues (F. S.). — A. Paulin, k. k. Botanischer Garten in Laibach (Dr. Šmajdek). — Dr. Karl Fritsch, Neue Beiträge zur Flora der Balkanhalbinsel (Dr. Šmajdek). — Justin Rajko, Bericht über einen nördlichen Fundort zweier südlichen Crepis-Arten (Dr. Šmajdek). — J. Hafner, Über die Flugzeit einiger Schmetterlingsarten (Dr. Sajovic). — F. Seidl, Die in Krain 1909 beob. Beben (Dr. Sajovic). — Zapiski: L. Pintar, Imenoslovne črtice. Drašča vas. — I. Šašel, Kako se spreminjajo včasih primki. — M. Pajk, Metulum in Kroatien. — Patriotismus der alten Idriener. — A. Aškerc, Medicinska šola v Ljubljani leta 1814. — Društveni vestnik: M. Pajk, Anton Globočnik pl. Sorodolski f. — Občni zbor »Muz. društva za Kranjsko«. — Znanstveno prirodopisno predavanje. — Novi člani. — Slike: Mala uharica — Pisorhina scops. — Fluoritov kristal iz Vipavske doline.

Koroške novice.

k Nemške limanice. Koroški Nemci vedno povdarjajo, da so narodnih preprirov na Koroškem krivi samo slovenski duhovniki. Tistim nasprotnikom, ki vedno kričijo in vpijejo o huj-skajočih duhovnikih, bi svetoval, da bi šli enkrat sami med slovensko ljudstvo in se tam osebno prepričali, ali so njih trditve utemeljene ali ne. Naše ljudstvo dobro ve in je popolnoma prepričano o tem, da ga Nemci do skrajnosti sovražijo, in če se navzlic temu najde precejšnje število takšnih, ki trobijo v nasprotni rog, je krivo samo to, da so se vsedli na denarne limance, ktere Nemci koroškimi Slovincem nastavljajo. Ko pa ptiček enkrat na limancah obvisi, se pa smejejo, češ, imamo že zopet enega, ki bo z nami rogovilil. Če Slovenec le par nemških besed zna, se že napravi lov na njega. To pač ni pošteno in nikakor ne odgovarja toliko hvalisani »Deutsche Ehrlichkeit«, če Nemci prodirajo s pomočjo takšnih ljudi, ki so neumni in ki so iz njih napravili narodne izdajice. Nemci pač potrebujejo slovenskih nemčurjev, zato se tako bojijo slovenskih šol. Südmarka ima na svojih nabiralnikih zapisane te-le besede: »In der eigenen Kraft liegt die Macht der Nation« (V lastni moči je sila naroda). To vendar ni »eigene Kraft«, če se jemlje v štero ne vredne in neumne Slovence, s pomočjo katerih slavijo Nemci pri volitvah svoje zmage. Tokom zadnjih let je naše

ljudstvo samo prišlo do prepričanja, da ni vse zlato, kar se svetli. Če se bližajo volitve, potem pridejo razni gospodje, da celo razni dostojanstveniki se opnižajo tako daleč, da pripeljejo te reveže pod pazduho na volišče. To se je zgodilo na več krajih. Kakor hitro so pa volitve pri kraju, potem pa takim siromakom niti ne odzdravljajo, čeravno se jim tako priklanajo, da z nosom cestni prah tipajo. Tako se godi na Koroškem vsem nevednim in nezavednim ljudem; hvala Bogu, da jih je že veliko sprevidelo, kako da se jih farba. Količko jih je že prišlo k pameti zaradi tega, ker so jih nasprotniki, s katerimi so vedno »paklali«, nazadnje prav pošteno pritisnili. Evo, ali je tu še treba duhovnika zraven, ali kakšnega podrepnika? Če so Nemci v resnici sami modrijani in filozofi, potem bi morali vendar enkrat pripoznati, da ima Slovenec ravno toliko pravice do obstanka kakor oni sami in da je tudi Slovenec človek. Če se slovenski Korošec poteguje za svoje pravice, potem se smatra kot pravcati anarchist in zločinec. Kako žalostno je bilo gledati, ko je policija v Celovcu tirala rajnega župana Miklavčiča, ki je bil skozi in skozi pošten mož, na magistrat, ker je zahteval vozni listek v slovenskem jeziku. Bere se tudi o šolskem štrajku v Selah. Starši ne pošiljajo svojih otrok v šolo, ker je na slovenskem razredu nastavljen učitelj, ki njih otroke pretepa, menda iz tega namena, da bi se otroci odtujili slovenski šoli in raje šli v utrakvistično ali nemško šolo, kjer se otrokom prav dobro godi. Komentar nepotreben. Zaradi tega je vse pokonci in kriči, naj se Selani kaznujejo. Torej če oče ne pusti, da bi se njegov otrok pretepal in poškočeval, bo zaradi tega še kaznovan. Tako daleč pa menda šolske oblasti na Koroškem tudi še niso. Sicer pa je cela stvar jako imenitna. Naši nasprotniki in njih najboljši pomagači bodo naše slovensko ljudstvo sami spravili h pameti brez duhovnikov in njih podrepnikov.

DRUŠTVENE VESTI.

Iz Šmarce. V nedeljo 31. marca so se vršili pri nas trije občni zbori, namreč mlekarne, kmetijskega društva in izobraževalnega društva. Vsa tri društva so se v letu 1911. prav lepo razvijala kljub raznim težkočam in nasprotstvom. Upanje je, da bodo tudi v bodočnosti lepo napredovala. Naposled se je vršilo predavanje o starostnem zavarovanju kmečkega ljudstva.

Slovenski vestnik.

sl Lakota v Rusiji. V večjih gubernijah Rusije vlada lakota in kakor javljajo ruski listi, se odigravajo resni dogodki. Vlada je nakazala v olajšanje bede 142 milijonov rubljev, ki pa nikakor ne zadoščajo, da bi mogli preživeti izredno veliko število stradalajočih. Posebno uničujoče deluje lakota v centralnih gubernijah. Tu vladajo epidemične bolezni, ki so posebno med otroci zahtevale mnogo žrtev. Razni ruski listi objavljajo pretresujoča pisma duhovnikov iz ozemlja lakote. Starši prodajajo svoje male hčerke za vsako ceno, se oblačijo potem v mrtvaške obleke in čakajo na smrt. Cele vasi so kakor izumrle. Domača živina, oziroma živina za delo je poginila vsled pomanjkanja krme, dočim so veliko kmetov pobrle epidemične bolezni. — V ozemljih, kamor ne pridejo darovi, dobivajo lakoto trpeči kmetje kruh iz mešanice ilovice, drevesnega lubja in rezanice. Neki ruski časopis piše: »Hranimo vzorec takega kruha, ki je podoben zogljeni opeki in v kateri ne bi nihče slutil človeške hrane.« Položaj v ozemlju lakote se še slabša s tem, da vlada popolnoma ovira privatno pomoč in zahteva od nje, da se mora predrediti policijskemu nadzorstvu, v kar pa mnogo organizacij za pomoč noče privoliti. Opozicionalni poslanci dume so pogostoma interpelirali radi preprečevanja privatne pomoči v ozemlju lakote, a vedno brezuspešno. Tako mora radi svojeglavnosti ruske birokracije narod umirati lakote.

Ženskemu učiteljišču v zavodu sv. Jožefa v Sarajevu je podeljena popolna pravica javnosti, ki velja že za tekoče šolsko leto. Učiteljišče obstoji že nad 20 let.

Razvoj mažarske šole v Osijeku. K mažarski šoli v Osijeku dozidajo letos veliko obednico: 15 m dolgo in Gimpol metra široko, kjer bodo obedovali otroci, ki dobivajo v šoli brezplačno hrano.

Oddelek za krščansko umetno obrt se na temelju zaklada 20.000 K, ki ga je v to svrhu ustanovil nadškof Posilović, ustanovi v Zagrebu. Nekaj umetnikov se v svrhu potrebnih študij pošlje v inozemstvo.

»Stanko, snej polovico, snej!«
On ji je pa odvrnil:
»Sem že jedel, jedel! Sem že tako sit!«

In nasmehnil se je, nato se je pa takoj ugriznil v ustnici, da ne bi se razplakal, kajti bil je silno lačen. Tolažil se je, da pojde drugega dne spet na delo. Toda zgodilo se je drugače. Zjutraj je prišel mulazem od Abdullahija povedat, da pojde velblodova pošta zvečer v Fašodo in da kalif veli, naj gredo Idris, Gebhr, Hamis in oba beduina z otrokoma takoj na pot. Gebhra je začudilo in razburilo to povelje, ter je odvrnil, da ne pojde, ker je njegov brat bolan in mu tu nima kdo treči, pa tudi ako bi bil zdrav, sta šlenila, da ostaneta v Omdurmanu.

Toda mulazem je odvrnil:
»Mahdi ima samo eno voljo, a njegov kalif Abdullahi moj gospod, ne prekličje nikdar svojega povelja. Tvojemu bratu bo stregel suženj, ti pojdeš pa v Fašodo.«

»Toraj mu grem povedat, da ne pojdem.«

»H kalifu grede samo taki, katere hoče on videti. Ako pa hočeš k njemu s silo brez njegovega dovoljenja, te bodo peljali na vislice.«

»Allah akbar! potem mi pa vsaj jasno povej, da sem ujetnik.«

»Molči in poslušaj povelja!« odvrnil je mulazem.

Sudanec je videl v Omdurmanu vislice, ki so se šibile obešencev, kamor so dan na dan po sodbi strogega Abdullahija obešali človeška telesa —

in se je ustrašil. To kar mu je povedal mulazem, da ima Mahdi samo eno voljo, a Abdullahi da samo enkrat ukaže — ponavljali so vsi derviši. Ni bilo toraj pomoči — in treba je bilo oditi. »Več ne bom videl Idrisa!« rekel je Gebhr.

In v njegovem tigrovem srcu se je dvignilo neko čustvo, kakor ljubezen do starejšega brata in pri misli, da ga mora zapustiti v boleznii, se ga je loteval obup. Zaman so mu razlagali Hamis in beduina, da bo v Fašodi bolje, kakor v Omdurmanu in da jih bo Smaïn najbrže bolj bogato nagradil, kakor je storil kalif. Nobene besede niso mogle potolažiti Gebhrove žalosti in jeze in to jezo je moral občutiti pred vsem Stanko.

Za dečka je bil to v resnici mučeniški dan. Ni smel iti na trg, toraj ni mcelg ničesar zaslužiti ali izprositi, delati je pa moral, kakor suženj pri stvareh, katere so pripravljali za na pot, kar mu je bilo toliko težavnejše, ker je bil od lakote in utrujenosti popolnoma oslavljen. Bil je prepričan, da mora umreti med potjo, ako ne pod korobačem Gebhra, pa vsled opešanja.

Na srečo je Grk, ki je imel dobro srce, prišel na večer obiskat otroka in se posloviti, obenem ju pa tudi preskrbet na pot. Prinesel jima je tudi nekaj praškov kinina, razun tega še nekoliko steklenih koral in nekaj živeža. Pred vsem pa se je, ko je zvedel o Idrisovi bolezni, obrnil k Gebhru, pa tudi k Hamisu in beduinom.

Velika nesreča na Stolu.

Profesor dr. Cerka mrtev.

Komaj so za nami strašna poročila o nesrečah, ki so zahtevala na gorah toliko žrtev med dunajskimi turisti, že se pridružuje tem nesrečam skoro enaka nesreča na našem gorenjskem Stolu, ki navidezno nenevarna, skoro vsako leto ugrabi kaj cvetočega človeškega življenja. Proti strasti, ki vabi mlade ljudi v tem nevarnem času na gore, ne izdajo najhujši opisi o nesrečah nič. Svetlo solnce jih izvabi, da jih izroči nenadoma mrzli smrti.

Dijaška družba mladih prijateljev je sklenila porabiti letošnje velikonočne počitnice v to, da pohiti na gorenjske gore. Izbrala si je Stol — polna lahkomiselnosti, polna časih tako usodepolne mladeniške samozavesti, ki dviga mladeniča do nepremišljenih korakov v zavesti, da se njemu nič ne more pripetiti. Mladi turisti so povabili seboj svojega ljubljenskega profesorja na I. državni gimnaziji, 32 let starega g. dr. Josipa Cerka. G. profesor se je branil, ni hotel iti, rekel je tudi svoji dragi materi, ki mu je branila, da ne pojde, končno pa so ga dijaki vendar prepričali, udal se jim je, tudi njega je premagala želja po lepi naravi, misel, da bo mogel zopet dobiti kaj za svojo krasno zbirko gorskih fotografij. . . . Nenavadno vesel je stisnil pred odhodom profesor Cerka roko svoji materi, poslovil se srčno od svojega sivolasega očeta. Z veseljem srcem je šel na gore, z ljubeznijo do naših gor v srcu, kruta gora pa nam vrača sedaj mrtvo njegovo srce.

Starišem pride poročilo o dr. Cerku smrti.

Prvo vest o nesreči na Stolu je dobil v Ljubljano včeraj zvečer učitelj Mitler na I. deški šoli. Dobil je brzojavko iz Javornika: »Cerk ponesrečil. Naznanite starišem. Dijakom pomoč nujna«. Ob desetih uri zvečer so izvedeli o nesreči na stanovanju Cerkovih starišev. Ko so materi pravili, da se je na Stolu zgodila neka nesreča, se je mati kar naslonila in v zli slutnji je vzdihnila: »Je že moj sin!« Le počasi so materi in očetu povedali, da sta izgubila zadnjega sina, oporo za stare dni. Oče in mati sta neutolažljiva, vedno večja je bolelost ob bridki izgubi. Oče, 60 let stari vpokojeni davkar, ves čas tiho ihti in samo vzdihuje: »Sem mislil, da mi bo podpora na stare dni, pa Bog je tako hotel, naj bo po njegovi volji, če bi te nesreče ne bilo, bi morda bilo še kaj hujšega. Bog je tako hotel«. Pač velikan ta oče v svojem trpljenju! Pri Cerkovih danes ponoči nihče ni zatisnil očesa. Vso noč so bdeli in čakali, ako morda vendar le ne pride kak preklic strašne vesti. Sestra dr. Cerkova se je včeraj zvečer odpeljala v Zerovnico, odkoder je mogla poslati le potrdilo, da je brat mrtev. Vse sočustvuje z nesrečnim očetom g. Cerka in njegovo gospo soprogo.

Tudi prvega sina jima je ugrabila nesreča. Pred leti jima je umrl 17 let stari sin, ki je padel, ko se je vozil na takozvanih »Rollschuhe«, ter se nevarno notranje poškodoval. Deček je starišem prikrival poškodbo, šele ko je bilo prepoznano, je pričel tožiti o bolečinah. Poslali so ga na kliniko, pa bilo je že prepozno. Kruta usoda pa se ni zadovoljila z eno žrtvijo, sedaj je ugrabila tudi drugega sina, mladega moža najlepših sposobnosti, krepkega značaja, ki je povsod užival največji ugled. Pa ne samo starišem, tudi znanstvenemu delu je smrt dr. Cerka bridka izguba. Pokojni profesor dr. Cerka je bil duša mlademu društvu za raziskavanje jam, sodeloval je vneto pri muzejskem društvu. Težko ga bo pogrešati. Nekaj časa je bil pokojni dr. Cerka učil na učiteljski, pozneje na liceju in sedaj na I. državni gimnaziji. Letos bi bil postal definitiven.

Truplo profesorja dr. Cerka, katerega so prenesli v Zerovnico, prepeljejo v nedeljo v Ljubljano, kjer bo vojaški pogreb. Dr. Cerka je bil rezervni častnik.

Kako se je dogodila nesreča?

Dijaška družba, ki se je namenila predvčeršnjim na Stol, je bila za tako turo v spomladanskem času precej površno opremljena. Profesor Cerka ni imel seboj niti vrvi. Rekel je: »Naj jo pa kak drug vzame seboj.« Imel je seboj pač cepin, drugi so imeli nahrbtnike, kake posebne oprave za tako turo pa ne, nekdo izmed družbe si je celo domišljjal, da pojde na Stol z navadno palčico za sprehod. In vendar je Stol v tem času jako nevarna, ker je znano, da se vali po njem vedno mnogo plazov v dolino.

V družbi so bili dijaki: oba Kunaverja in sestra iz tobakne tovarne, katerih eden je dijak nemške gimnazije, drugi

pa dijak I. državne gimnazije, dalje dijaki I. državne gimnazije: Baričević, Bizovičar, sin sodnega svetnika Koblarja, Milavec iz Cerkanice in turisti Kunaver. Po Ljubljani so govorili, da sta se izleta udeležila tudi oba Lukančeva sina, kar pa ni res. Mislija sta se res pridružiti izletnikom, a sta se k sreči premislila.

O nesreči se pripoveduje sledečo:

Po dohodu v Zerovnico je ekspedicija odrinila proti Prešernovi koči. Ekspedicija je šla po novi poti, ki je nevarna, dočim je stara pot manj nevarna, ker plazove vsaj deloma zadržuje gozd. Kako se je nesreča dogodila, natančno še ni mogoče dognati. Pravi jo, da je profesor Cerka, stoječ v neki grapi, fotografiral višje stoječo družbo. Svoj cepin, ki bi ga morda rešil, je oddal nekemu dijaku. Nakrat potegne silen veter, tako silna burja, da je vso družbo pometala po tleh, ji strgala nahrbtnike proč; bila je tako silna, da je trgala celo obleke. Prof. Cerka je vrglo preko neke skale v globočino, kjer se je ubil. Vodnik je spravil nato z veliko težavo ostale člane družbe v Prešernovo kočjo, kjer so ponesrečenci čakali na rešilno ekspedicijo. Nesreča se je dogodila 300 metrov pod Prešernovo kočjo. Kaka silna burja je divjala včeraj na Stolu, je dokaz pač to, da je bila celo v nižavi tako silna, da je skoro vlak ustavljala, mraz pa je bil včeraj in danes ponoči tak, kakršnega še meseca februarja ni. Na Stolu je bilo hujše kot v Božiču. Trije Tržačani, ki so bili v nemški koči, niso o nesreči nič vedeli, in so prišli v dolino, kakor bi se nič ne prigodilo.

Na Stolu je v preteklih dneh padlo mnogo novega snega, vendar vesti, da bi ekspedicijo presenetil snežni plaz, niso resnične.

Rešilna ekspedicija.

Vest o nesreči je včeraj zvečer dobil brzojavno tudi dr. Krisper, ki je takoj alarmiral slovensko planinsko društvo in storil vse potrebno, da pride ponesrečencem nujna pomoč. Z vlakom ob 10. uri je odšlo več zastopnikov planinskega društva, med njimi dr. Tomišek, dr. Demšar, dr. Fr. Zupanec, Badiura itd. Od alpskih lovcev se je odpeljal oddelek smukačev, močan 14 mož, s tremi častniki, opremljen s skiji, krampi, lopatami. Na postaji v Zerovnici je izstopilo vsega skupaj petdeset oseb, da hiti reševati. Rešilna ekspedicija je danes zjutraj prišla na kraj nesreče. Danes opoldne se je odpeljal za rešilno ekspedicijo še v imenu nemškega planinskega društva komptoirist pri Zeschku g. Klemenčič in še neki nemški turist.

Kaj pripoveduje sestra dr. Cerkova.

Sestra ponesrečenega profesorja dr. Cerka gdčna. Anica Cerka, ki se je včeraj zvečer z rešilno ekspedicijo odpeljala na Gorenjsko v nadi, da morda vendarle dobi brata še živega in mu pomaga, se je danes z opoldanskim gorenjskim vlakom vrnila v Ljubljano. Ljubljenega brata ni več videla živega, pa tudi k njegovemu truplu je niso pustili, ker ima ponesrečen dr. Cerka strahovito razbito glavo. Eden naših urednikov je danes popoldne posetil nesrečno rodbino v Ilirski ulici števil. 21 ter nam o tem pripoveduje: Bil je žalosten poset. V vratih me je sprejela ihteča gospa mati dr. Cerkova. Prijazno mi je podala roko in jaz ji v tolažbo nisem mogel drugega reči, kakor da smo vsi dr. Cerka globoko spoštovali in da ž njeno delimo žalost. Peljala me je v prijazno sobico in mi velela sedeti. Solnce je prijazno svetilo v sobo. »To je njegova sobica,« je dejala blaga gospa. Ozrl sem se okoli. Ob oknu pisalna miza, polna knjig, nad njo slike Žužemberka, kjer je dr. Cerka svoja mladostna leta preživel, ob pisalni mizi omarica za knjige, pod njo polno fotografskih kaset. V kotu dr. Cerkova postolja, na preprogi vtakne slike planin in nad vzglavjem znamenje odrešenja — križ. V njega upira mati oči, ko ihti za izgubljenim sinom ter potem kloni glavo v veliki udanosti. Kmalu nato sta vstopili dr. Cerkovi sestri Anica in Leni. Gdčna. Leni se je zgrudila na stol ob bratovi pisalni mizi, katero je s solzami kropila. Gdčna. Anica je sedla poleg matere ter pravila o svojem dragem bratu, o njegovi plemenitosti, o njegovi ljubezni do sester in starišev. Solze so tudi meni porosile oči ob tem, da je v tako vzorni rodbini tako kruto razdejana mirna in tiha rodbinska sreča. »Ko je odhajal,« pravila je gdčna. Anica, »sem mu spekla pogačo.« Milo me je pri tem pogledal in mi dejal: Bog povrni, od srca sem ti hvaležen za to! Potem me je pa prosil, naj mu shra-

nim 40 kron, ker preveč denarja noče seboj. Vzel je seboj 50 kron. Vtisek imam, da to pot ni rad šel, nekoč pa je obljubil, da pojde z dijaki in sedaj so ga vedno opominjali na to obljubo. — Vedno so ga izpraševali: Kedaj bomo šli? Rekli smo mu pri odhodu: Če bo slabo vreme, ne pojdi! Pri odhodu je še dejal: Če bo slabo vreme, ne pojdemo naprej. Potem pa je šel. . . . Sestra in mati so zopet bridko zaplakale. »Oh,« je vzkljknila solzna Anica, »pa še vedno upam, da je živ, vsaj mi ga niso mrtvega pokazali.« Pa bil je samo up za kratek trenotek, takoj ji je zopet stopila pred oči bridka resnica. In pripovedovala je dalje:

»Ko sem se včeraj zvečer peljala na Gorenjsko, sem še vedno upala. Gospodje od Slovenskega planinskega društva in gg. častniki so bili jako ljubeznivi. Na Jese-nicah je vlak dalje časa stal, tu pogledam skozi okno in vidim pred vozom večjo gručo ljudi. Poslušam. Menili so se o nesreči na Stolu. Srce mi je utripalo, nakrat se mi pa stemni pred očmi. Nekdo je izpregovoril: »Dr. Cerka leži v Žirovnici v mrtvašnici.« Zgrudila sem se na klop, gos-podje so me brezuspešno tolažili. V Žirovnici sem izvedela vse. Nesreča se je zgodila včeraj ob 5. uri zjutraj. Vesti, da bi se bila nesreča zgodila takrat, ko se je družba vračala, niso resnične. Nesreča se je pripetila pri hoji na Stol. Moj brat je šel družbi na čelu, za njim drugi dijaki, nazadnje učitelj Kunaver. Nakrat pridejo na kraj, kjer je silno razsajal vihar. Meni je pravil g. Kunaver, da je bil strašen položaj. Dijakom je vse padalo iz rok, vihar je divjal s tako silo, da so vsi onemogli, apatični popadali po tleh. Nesreča je hotela, da je brat dal svoj cepin in dereze, s katerimi se hodi po snegu, nekemu drugemu. Ko je Kunaver videl skrajno nevarnost za dijake, je zaklical: »G. doktor, na pomoč!« Moj brat se je pri teh besedah prehitro obrnil. Bil je na kraju, kjer se pride z malega Stola na velikega. Tu je v tem hipu potegnil še silnejši veter, ki je brata zagrabil in odnesel seboj. Daleč spodaj je brata z vso silo treščil ob skale. Z bratom je odneslo tudi enega dijakov. Kunaver je nato sam šel dijakom na pomoč. Od dijakov nihče ni mogel drug drugemu pomagati. Obležali so onemogli. Najboljši je bil še sin g. svetnika Koblarja. Temu je Kunaver zaklical: »Pomagajte!,« pa mladi dijak je samo vzdihnil: »Jaz ne morem!« Vsakega dijaka je Kunaver posamezno spravil v Prešernovo kočjo kakor je pač mogel: rinil jih je naprej, nesel in vlekel. Ker je ključ od kočje imel moj brat, je Kunaver ubil okno pri koči, da so mogli noter. Kunaver je spravil dijake v kočjo skozi okno. Nakrat se je privlekel h koči tudi dijak, katerega je vihar odnesel z mojim bratom. »Kje je dr. Cerka?« je vprašal prestrašeno Kunaver. »Ne vem,« je odgovoril dijak, »neslo ga je dalje«. Kunaver je dobil mrtvega brata 600 metrov pod kočjo. Brata je nesel vihar po zraku in ga treščil v skalo. Njegovega nahrbtnika ni nikjer, fotografski aparat in steklenica sta pa ležala poleg njega. Kunaver se je nato zopet vrnil h koči, zamašil je okno, naročil je dijakom, naj varno ravnajo s provijantom ter je šel po pomoč v dolino.

Pripovedovanje je ves čas spremljalo ihtenje uboge matere. Ves čas zdihuje gospa: »Mi smo prišli radi njega v Ljubljano, mi smo tukaj, on pa gori leži.« Bog jo tolaži in vso spoštovano rodbino.

Še nekaj podrobnosti.

Prijatelj našega lista nam poroča: Dr. Cerkova družba je ponoči nastopila pot na Stol iz Sela. Lepo je luna sijala. Pojoč pesem: »Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo,« je družba korakala naprej. Za dr. Cerka je bila to smrtna pesem. Ob strmem klancu je Kunaver še čul Cerkove besede: »Pojdi za dijaki, jaz že pridem!« Kunaver je sam prišel po pomoč na Selo. Po dvehurnem čakanju so se včeraj ob 1. uri popoldne odpravili na pot Legat, Vidic in Kunaver. Mrtvega Cerka so našli včeraj ob pol 4. uri popoldne. Ležal je na ustih, bil je stegnjjen. Na vejah so ga peljali v Planino, dalje z vozom. V žirovniški mrtvašnici leži dr. Cerka v črni krsti, glavo ima okrvavljeno, na glavi je strjena, črna kri, roki sta krvavi, oblečen je v turistovsko obleko. Kakor se poroča, so dijaki imeli provijant seboj. Rešilna ekspedicija se vrača. Po daljnogledu se vidi iz Žirovnice, da enega vozijo. Pred drugo uro popoldne rešilna ekspedicija ne pride v Žirovnico. V Žirovnici sorodniki dijakov s strahom in upom čakajo rešilne ekspedicije.

Pogreb dr. Cerka

bo velikonočno nedeljo ob 3. uri popoldne v Ljubljani iz hiše, Ilirska ulica števil. 21, kjer stanujejo njegovi stariši.

— Prijatelje našega lista prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Mnogo je še slovenskih hiš, gostiln in trgovin, kamor zahajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na »Slovenca«. Agitirajte za nove naročnike!

Dnevne novice.

+ Zadruga zveza v Ljubljani prosi one zadruge, ki se ne morejo po svojih zastopnikih udeležiti njenega občnega zbora, ki bo prihodnje sredo, da nemudoma pošljejo pravilno podpisano pooblastilo, ker je na dnevnem redu sprememba pravil in se vsled tega zahteva za sklepčnost večja udeležba.

+ Novo sodišče na Kranjskem. Na Kranjskem smo dobili novo sodišče, ki bo poslovalo nad »klerikalci«. Tisti, ki so ga včeraj ustanovili, si domišljujejo, da bodo njegove sodbe »držale«, kajti po mnenju teh gospodov so druge sodbe vse premile. Včeraj je bila izrečena prva taka sodba. Bila je izrečena v uradništvu »Slov. Naroda«, kjer ima visoko novo sodišče svoje prostore. Ta »Narodova« sodba v »Narodovih« telefonskih in brzojavnih poročilih se tako le glasi:

Klerikalne volilne sleparije v Črnomlju.

»Novo mesto, 4. aprila. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je vršila danes obravnava proti trem klerikalnim voditeljem v Črnomlju zaradi volilnih sleparij. Vsi trije so bili obsojeni. Zupan Skubic je bil obsojen na 14 dni, odbornika Schweiger in Kambič pa po 8 dni zapora.«

Eno napako ima ta sodba. To, da je bila prej razveljavljena, kot je bila izrečena. »Slovenski Narod« je svoje čitatelje za post potegnul in jim v postu privoščil preveč veselja. Včeraj so bili namreč črnomaljski zupan Skubic in odbornika Schweiger in Kambič pred novomeškim okrožnim sodiščem — oproščeni. — »Narodova« brzojavka je zlobna izmišljotina in na njej niti besedice resnice. Informirali smo se pri zagovorniku obtoženih dru. Peganu, ta nam je povedal, da so se vršili včeraj pri okrožnem sodišču v Novem mestu vsled liberalnih denunciacij dve glavni razpravi, in sicer ena proti gos-podu zupanu črnomaljskemu Josipu Matiji Skubicu ter občinskemu odborniku Francetu Kambiču, druga proti občinskemu odborniku Mih. Schweiger. Obtoženi so bili vsi trije zaradi pregreška zoper volilno prostost. Glavna razprava je dognala, da so vsi trije popolnoma nekrivi, zato so bili tudi vsi trije oproščeni. — Dr. Pegan pravi, da je sponočil »Narodovo« brzojavko svojim klientom, da potem proti »Narodu« vložijo tiskovno tožbo.

+ Protivnanravemu tisku. Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo odlok na vsa politična deželna oblastva, da imajo paziti na nenravni tisk zlasti v prostorih, kamor pohaja vsled sosedstva cerkve ali šole mladina. Politična oblastva in policija imata strogo dolžnost, nastopiti proti prodajanju in razstavljanju nemoralnih tiskovin. Politični in policijski organi imajo glede tega postopati skupno z organi finance, da se v tobakarnah ne razpečavajo taki izdelki, ki kvarijo mladino in sploh žalijo javno pravnost. Nadzirati pa je treba v tem oziru tudi gostilne, zlasti kar se tiče razglednic. — Upamo, da bodo politični in policijski organi svojo dolžnost tudi dejansko izvrševali.

Prve pisemske brzojavke. 2. aprila med 7. in 10. uro zvečer so bile oddane na Dunaju prve pisemske brzojavke. Ta novost, ki temelji na tem, da se brzojavke oddajajo za znižane cene in dostavljajo od kraja, kamor so namenjene, kot navadna pisma, se še ni razširila med širše kroge, kajti nove ugodnosti se ljudje doslej le malo poslužujejo.

Zadnje vesti iz Hrvaške.

Ban Cuvaj se je, še predno se je razglasil dekret, s katerim je bil imenovan za komisarja, odpeljal v Budimpešto. Pravi jo, da se boji za svoje življenje. Hotel je izzvati nemire, a je zdaj razočaran.

Uradni list objavlja novo naredbo, ki je pravi unicum. Odslej se namreč o privatnih osebah ne bo po časopisju smelo več pisati, če se avtor ne podpiše s popolnim imenom in ne navede svojega naslova! Ta naredba ima namen varovati različne propalce, ki bi se radi udinjali novemu režimu, pred sodbo javnosti.

Zborovalna svoboda je omejena tako, da vlada sme (ne mora!) dopustiti le zaupne shode za povabljenе goste v zaprtih prostorih, a obravnavati se sme zgolj o stanovskih zadevah. Za take shode je treba tri dni prej prositi dovoljenja, preden pa dovoljenje ne pride, se ne sme nanje vabiti.

Odpravljena je dejansko tudi vsaka korespondenčna svoboda in pisemska tajnost. Na pošti ukazuje policija. Protivladnih poročil o položaju sploh ni mogoče odpošiljati.

Bojkot »Ungaro-Croate«.
Zader, 5. aprila. Hrvaški trgovci so vzprijorili akcijo, da bojkotirajo ogrsko »Ungaro-Croate« in svoje blago transportirajo po »Lloyd«.

Justh odločno protestira.
Budimpešta, 5. aprila. Znaní Khuenov opozicionalec, posl. Julij Justh, je danes z ozirom na drakonske odredbe vladnega komisarja izjavil, da obsoja in preklinja te odredbe, kakor tudi hrvaško politiko grofa Khuen-Hedervarya. Imenovanje kraljevega komisarja ni nikakor utemeljeno v hrvaškem političnem gibanju. Khuen da s svojo politiko ne utrja vpliva Ogrske na Hrvaško, marveč namenoma dela na to, da Ogrsko Hrvatom zamrzni in jih vrže v naročje Avstriji.

Cuvaj — in bojkot.
Zagreb, 5. aprila. Kraljevi komisar pl. Cuvaj je že danes razglasil, da bo v kalu zatrl vsak poizkus bojkotnega gibanja proti Mažarom. Proti bojkotu bo uvedel najskrajnejša, njemu v najvišjem kraljevem pooblastilu dovoljena sredstva.

Avstrijska vlada.
Dunaj, 5. aprila. Ministrski predsednik grof Stürgh je imel danes z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom daljše konference zaradi hrvaških dogodkov.

Jugoslovanski državni poslanci.
Dunaj, 5. aprila. »Edinost« poroča: Jugoslovanski, predvsem hrvaški poslanci v avstrijskem parlamentu nameravajo takoj v prvi povelikonočni seji uvesti energično akcijo proti sedanjemu nasilju na Hrvaškem, zlasti pa proti samolastnemu postopanju ogrske vlade. Dobro poučeni tukajšnji hrvaški krogi zatrjujejo, da ne odgovarja resnici danes po neki tukajšnji korespondenci priobčena vest, glasom katere ne bi hrvaški poslanci uprizorili v Avstriji prav nikake akcije proti nasilnostim na Hrvaškem. Hrvaški poslanci so za energično akcijo, niso pa še edini glede taktike.

Razpust društev.
Zagreb, 5. aprila. Govori se, da izide naredba vlade, s katero se bo razpustila cela vrsta društev.

Ljubljanske novice.

Ij Odlikovanje. Cesar je deželno-vladnemu svetniku pri deželni vladi v Ljubljani, Gustavu Kulavicsu, podelil red železne krone tretjega razreda.

Ij Imenovanje. Asistent tobačne tovarne Viljem Eberl je bil imenovan za oficiala v Ljubljani.

Ij Cerkev sv. Jakoba je dobila za velikonočne pirihe krasno električno razsvetljavo. Nad sto žarnic bo povelicevalo hišo božjo. To je sedaj prva cerkev, ki ima poleg mile plinove razsvetljave tudi še električno. Tudi sicer se je v cerkvi in zunaj vse popravilo. Naravnost krasna so vsa cerkvena vrata.

Ij K samoumoru ljubljanskega hišnega posestnika Levca se nam še poroča iz Celovca: V sredo, 3. t. m. zjutraj so opazili ljudje s ceste v sobi na okenskem križu na Beljaški cesti št. 55 obešenega 70letnega zasebnika, bivšega trgovca Janeza Levca iz Ljubljane. Opozorili so lastnika hiše. Levca so takoj prepeljali na mestno pokopališče v Trnovo, odkoder so ga prepegljali na Veliki četrtki zvečer v Ljubljano. Bolehal je baje na neozdravljivi bolezni, hudem revmatizmu, ter se privatiziral v Celovcu kake tri mesece. Sodijo, da se mu je omračil duh.

Ij K umivanju nog na veliki četrtki so prišli letos naslednji starčki: Koprivec Jernej iz Ljubljane, star 94 let; Kadunc Martin iz Ljubljane, 90 let; Makovec Tomaž iz Borovnice, 89 let; Kerč Tomaž iz Predoselj, 88 let; Grašič Martin iz Kranja, 85 let; Vrečar Janez iz Ljubljane, 85 let; Koselj Jakob iz Kamne gorice, 84 let; Janc Janez iz Predoselj, 80 let; Demšar Jakob, Sv. Jurij pri Kranju, 79 let; Arhar Anton iz Št. Vida pri Ljubljani, 78 let; Zorman Jurij iz Slavine, 78 let; Trtnik Jakob iz Ljubljane, 75 let. Skupna starost starčkov znaša 1005 let.

Ij Umrli je včeraj ob pol 6. uri popoldne velespoštovana gospa Marija Zalaznik, soproga slaščičarnarja g. Jakoba Zalaznik. Žalujejo rodbini ob tej bridki izgubi naše iskreno sožalje.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marijana Rajgelj, dninarica, 44 let. — Ivan Čerin, rejenc, 5 mesecev.

Ij Otrok umrl. Včeraj dopoldne je prišla v Ljubljano samska gostačeva hči Ivana Čerin iz Dola pri Brezovici iskat za svojega 5 mesecev starega otroka zdravniške pomoči. Po končani ordinaciji je še kupila zdravila, potem pa obiskala neko prijateljico, da bi skuhala mleko. Otrok je pa takoj bruhal kri in umrl. Mati se je hotela nato z mrtvim otrokom odpeljati domov, a je bila na južnem kolodvoru ustavljena. Po končani zdravniški preiskavi so truplo prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu. Čerinovo na izpustili domov.

Boj za predsedstvo v Združenih Državah.

Politično življenje v Zjedinenih državah se vrši v znamenju boja med Taftom in Rooseveltom. Predsedniške volitve se vedno bolj bližajo, edina resna kandidata sta pa le sedanjí predsednik in bivši. Kolikor se da položaj sedaj presoditi, so šanse za Tafta ugodnejše.

Zanimivo je, okoli katere stvari se volivni boj letos suče. Originalni Roosevelt zagovarja zdaj najskrajnejšo demokracijo in zahteva takozvani »recall«, kakor ga ima najmanjša zvezna država Arizona, to je pravica, da sme uradnike nastavljeni in odstavljati ljudstvo samo potem plebiscita ali podobne naprave. Stric Roosevelt gre celo tako daleč, da hoče, naj to velja tudi za justico. Pa to ni zadosti, on zahteva celo, da sme ljudstvo razsodbe, ki mu niso prav, razveljaviti! To je »Teddy«, kakor Rooseveltu splošno pravijo, postavil kot svoj program na nekem zborovanju v Columbusu in pri tem napadal Tafta, ne da bi ga imenoval. Dejal je, da so v Ameriki juristi, ki trdijo, da ameriško ljudstvo za samovlado ni sposobno in hočejo zato obvarovati neodvisnost sodstva od ljudstva in nočejo tudi o tem nič slišati, da bi se dovolil priziv od sodnikov na ljudstvo. On, Roosevelt, pa da je čisto nasprotnega mnenja. On je celo za to, da postani ljudstvo od parlamentarcev neodvisno! V najvažnejših vprašanjih mora odločevati ljudstvo samo. Parlamentarci so le njegovi sluge, ne gospodarji. Če to ni izvedljivo in če ameriško ljudstvo za to ni zrelo, potem bi bilo vse delo Lincolnovo zastoj.

Ta precej debela demagogija bivšega predsednika pametni javnosti močno preseda. Predsednik Taft je pustil po listih razglasiti, da on nikdar ni izjavil, da ameriško ljudstvo ni sposobno za samovlado, ampak je na banketu »State Bar Association« le rekel, da se more smatrati ljudstvo sposobno za demokracijo tedaj, ako ume ljudstvo svojo oblast tudi samo omejiti, tako da ni manjšina večini na milost in nemilost izročena in da se varje primerna samostojnost tako ljudskih zastopnikov kakor sodstva.

Časopisje stoji po večini na strani Tafta. Roosevelta imenujejo eni najhujšega demagoga, ki hoče parlament nadomestiti s plebiscitom, senator Rayner iz Marylanda pa ga je v zveznem senatu imenoval »cara«. Demagoški car je pač posebne vrste prikazen. Zoper Roosevelta sta celo njegova dosedanja intimna prijatelja, zvezni senator Lodge in vojni tajnik Stimson. Za Tafta agitira pridno tudi državni tajnik Knox, ki je nastopil neko potovanje v srednji in južni Ameriko. Hud nasprotnik Rooseveltov je tudi zvezni senator Handborough, češ, »Teddy« mi je obljubil, da bo zoper trust poljedeljskih strojev sodniško nastopil, generalnemu pravdniku Bonapartu pa je pisal, naj tega ne stori. Za Roosevelta dela nek »narodni odbor«, kateremu stoji na čelu senator Dixon, kojega nastopni govor so nekateri listi označili »deloma kot laž, deloma kot nesramnost, ki je popolnoma vredna Rooseveltovega pristaša.«

ŠOLSTVO.

— **Ljudsko šolstvo.** Okrajni šolski svet v Postojni je imenoval namesto oboje učiteljice Marije Veselič izpraš. učit. kandidatino Amalijo Širok za supletinjo na ljudski šoli v Budanjah.

Razpis učiteljskih služb. V logaškem okolišu: Na štirirazredni ljudski šoli v Igavaš je razpisano eno učno mesto. Prošnje do 11. aprila. V litij-skem okraju: Na enorazrednicah na Sv. Gori in v Kolovratu voditeljski mesti; po ena učiteljska služba na trirazrednici v Litiji in na dvorazrednici v Polšniku. Rok 15. april.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Resnica.

Gostilničar: »Ali ni res, da se izlet semkaj zelo izplača?«

Gost (ki je motril račun): »Gotovo, — posebno za vas.«

Pohvala.

Deček pride iz šole in pravi: »Mama, danes so me gospod učitelj pohvalili.«

Mati: »No, prav, kaj so pa rekli?«
Deček: »So rekli, da znam najbolj kričati in nagajati.«

Pred sodiščem.

Sodnik: »Kdaj ste bili zadnjikrat kaznovani?«

Obtoženec: »Ravno sem orehe klatil, ko dobim poziv za nastop kazni.«

Sodnik: »Ali ste zabili; povejte čas, kdaj je to bilo!«

Obtoženec: »Gospod sodnik, vi ste bolj učeni, kot jaz, zato tudi dobro veste, kdaj so orehi zreli.«

SLOVENSKA STRAŽA.

— V »Narodnoobrambenem Vestniku« naznanjene slike naših narodnih voditeljev se še ne razpošiljajo. Najprej bo mogoče razposlati sliko kranjskega deželnega glavarja dr. Iv. Šusteršiča. Cena slike 2 K. Naročila na »Slovensko Stražo«.

Telefonska in brzajavna poročila.

CUVAJ ODREJA DRAGONIČNA NASILSTVA.

Dunaj, 5. aprila. Ban Cuvaj je odstavil razun v Zagrebu po celi Hrvaški vse župane in posadil na njihova mesta policijske komisarje. — Razglasil je nadalje, da bo protimažarski bojkot s skrajnimi sredstvi udušil. — Nadalje je naznanil, da bo izgnal iz Hrvaške vse inozemske časnikarje, ki bi se prišli informirat o položaju.

Dunaj, 5. aprila. Hrvaški politiki so sklenili veliko akcijo proti suspenziji ustave. V manifestu na vse evropske narode bodo naslikali nasilstvo Mažarov in navedli svoje pritožbe.

Dunaj, 5. aprila. Bojkot ogrskega blaga sega že do Srbije. V Pragi organizujejo bojkot hrvaški dijaki, da se uvede dobava trgovinskih izdelkov iz Češke.

Praga, 5. aprila. Izvršilni odbor češke narodnosocialne stranke je sklenil uprizoriti akcijo proti absolutizmu na Hrvaškem v avstrijskem parlamentu in delegaciji ter je izrekel hrvaškemu narodu svoje globoke simpatije.

NESREČNA SMRT PROFESORJA CERKA.

Vsi dijaki rešeni.

(Glej naše poročilo: Velika nesreča na Stolu.)

Lesce, 5. aprila. Ko so izletniki bili na varnem v Prešernovi koči, so čakali na prof. Cerka dve uri, potem ga je pa šel iskat g. Pavel Kunaver. Ko so turisti korakali na Stol, je divjal strašen vihar. — Truplo dr. Cerkovo je v mrtvašnici na Breznici. — Vojaki planinci in ljubljanski turisti so takoj, ko so se pripeljali na Žirovnico, odrinili na Stol. Noč je bila zelo mirna in lepa. — Rešilna ekspedicija se je ob 3/4. uro s Stola vrnila. Vsi so živi. Kunc, sin tajnika tobačne tovarne, je poškodovan na nogi

SMRTNA KOSA.

Lesce, 5. aprila. Umrli je posestnik v Hrašah Andrej Ažman, brat nadučitelja Josipa Ažmana v Breznici. Pogreb bo v soboto ob pol 5. uri popoldne na pokopališču v Lesce.

POVIŠANJE UČITELJSKIH PLAČ NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 5. aprila. Vladni list javlja, da je zvišanje učiteljskih plač za 25 odstotkov že javljeno oblastim.

PONAREJENI ČEKI.

Budimpešta, 5. aprila. Ravnateljstvo peštanske ogrske komercialne banke naznanja, da se je pri njej eskontiral ponarejen ček, isto javlja srbska kreditna banka v Belgradu.

BLAZEN ČIN.

Dunaj, 5. aprila. Podravnatelj »Splošne električne družbe« (Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft) Ludovik Pinter je v blaznosti trikrat ustrelil na svojo ženo Zofijo, potem pa sam sebe ustrelil.

SNEŽNI VIHARJI V KRKONOŠIH.

Praga, 5. aprila. V Krkonoših je 4. t. m. bil močan snežni vihar, ki je pokril pokrajino z več centimetrov debele snežno odejo. Mladina goji zopet zimski šport z sankami in smučmi. Na severozahodnem Češkem vlada povsod nizka temperatura. Mnogokje leži sneg na prostem do pol metra visoko. Stojče vode so pokrite z ledom.

MORILEC SVOJE MAČEHE OPROŠČEN.

Dunaj, 5. aprila. Računski praktikant Schob, ki je dne 30. aprila lanskega leta umoril svojo mačeho, je bil danes pred porotnim sodiščem oproščen. Porotniki so согласно zanikali vprašanje o umoru, vprašanje o uboju pa so zanikali z 10 proti 2 glasovoma. Sodišče je obtoženca takoj izpustilo na svobodo. Navzoči poslušalci, zlasti dame, so pravdorek in razsodbo pozdravili z velikim entuziazmom. Obtožencu so priredili burne ovacije.

PARISKI APAŠI NA DELU.

Pariz, 5. aprila. Ni se še poleglo razburjenje med prebivalstvom zaradi roparskega napada v Chantillyju, ko se je dogodil že zopet nov umor, ki ga je istotako pripisati na račun pariških apašev. V noči

3. t. m. je namreč napadlo več apašev na poti v Choisy poštini voz, ubili postiljona ter oropali njegovo poštno vrečo, kakor tudi poštini voz. Zločince pa je prišla v roke le mala vsota denarja. Policija je zločincem na sledu.

AVIATIK PONESREČIL.

New York, 5. aprila. V bližini Los Angeles je 4. t. m. padel ob navzočnosti 7000 oseb aviatik Rodgers iz višine 100 čevljev z letalnim strojem na zemljo ter obležal na mestu mrtev.

VELIKANSKA POVODENJ V AMERIKI.

New York, 5. aprila. Povodenj reke Missisipi je zadobila katastrofalen značaj. Reka danzadnem narašča in razdira vse rečne nasipe. Pol milijona ljudi v deltskem obrečju se nahaja v vedni smrtni nevarnosti. Povodenj se je razlila 80 km na okrog. Voda vleče seboj slamo, drevje, podira hiše in ruje drevje s koreninami. Železniške proge so razdrte. Mesta Kolumb, Memphis, Hickmann, Novi Madrid so pod vodo. V mestu Kolumbu stoji voda 17 čevljev visoko. Mesto Cairo je tudi pod vodo. Meteorološki zavodi naznanjajo, da bo povodenj še pet dni naraščala. Škoda je sedaj še neprecenljiva, znaša več milijonov. Uničena je popolnoma spomladanska setev.

Razne stvari.

Verske konference za častnike in vojaške uradnike so se zadnje dni vršile pri jezuitih v Zagrebu.

Umetniška razstava na kolesih. Iz Pariza poročajo: Celu jury salona neodvisnih, ki so večinoma največji mažači med modernimi slikarji, zavrača včasih kake slike in je na ta način pomogla do nenadne znamenitosti tudi bretskega slikarju Jeanu Galeanisu. Pred dnevi so namreč doživeli Parizani nenavaden prizor. Preko boullvardov je namreč vlek el star mršav konj počasi napol polomljen voz, na katerem so bile postavljene pokonci 3 ogromne slike, ki jih je zavrnil jury salona neodvisnih užaljenemu umetniku. Nenavaden voz, potujoča umetniška razstava, je privabil kmalu množico radovednežev. Slike, ki so bile baje odklonjene zaradi pomanjkanja profeta, so bile v resnici ogromne. Na eni je bilo videti v debelih in pisanih barvah naslikan plesoč viničarski par, pod njim pa napis: Obilnost povzroča veselje. Na drugi sliki je bilo videti moža, kako je drvel po nekih stopnjicah navzgor, za njim s povzdignjenim bodalom rdečeeoblečena ženska z jeznim obrazom. Naslov te slike je bil: Denar je zločin. Tretjo sliko je bilo mogoče že lansko leto videti v Parizu. Seveda je imel slikar zaradi svoje potujoče razstave kmalu opravka s policijo. Ravnodušno je peljal svojo razstavo tudi pred policijski urad, kjer so ga kmalu izpustili, ko so mu izrekli ukor.

Plače in cene živil na Francoskem. List »Office du travail« je objavil razpravo, ki primerja, kako da so se plače in pa cene živil na Francoskem od leta 1840 do leta 1910 izpremenile. Plače so se v 19. stoletju neprenehoma povišavale, in sicer v drugi polovici minolega stoletja bolj kakor v prvi. Splošno so se plače primeroma tako povišavale, kakor so se cene življenjskih potrebščin dvigavale. Medtem ko so se cene živil izpreminjale, plače splošno niso nazadovale. V Parizu zdaj najmanjši delavci po pivovarnah, namreč dnevno 5 frankov, zaslužijo, največ pa 108 fr., podobarji zaslužijo. Na deželi pa najmanj delavci po predilnicah, 3-32 fr., največ pa podobarji, 6-39 fr., zaslužijo. Delavke v Parizu, šivilje, 3-50, modistinjke pa 5 frankov zaslužijo, na deželi pa najmanj klekarice, 2-13 fr., in največ likarice, 2-50 fr., zaslužijo. Stanarina, ki je povprečno leta 1852 164 fr. letno znašala, je leta 1862 na 233 fr., leta 1876 na 255 fr., leta 1900 na 290 fr. in leta 1908 na 300 frankov poskočila. Tako visoko, kakor stanarina, niso cene živil, kurjave in razsvetljave poskočile in so znašale: 1810. leta 890 frankov življenjske potrebščine, 100 frankov stanarina; skupaj 990 fr. 1850. leta 950 fr. življ. potrebščine, 200 fr. stanarina; skupaj 1150 fr. 1890. leta 1090 fr. življ. potrebščine, 300 fr. stanarina; skupaj 1390 fr. 1900. leta 1030 fr. življ. potrebščine, 350 fr. stanarina; skupno 1345 fr. 1910. leta 1060 življ. potrebščine, 340 fr. stanarina; skupaj 1400 fr.

Število zdravnic na Nemškem. Leta 1908 je bilo na Nemškem 55 zdravnic, 1909. leta 69, 1910. leta 102 in 1911. leta 118. Od teh jih odpade na Berlinu 34, Monakovo 8, Vratislavo 6, Hamburg, Drazdane, Frankobrod n. M. po 5, Hanover in Düsseldorf po 4, Heidelberg 3, v osmih občinah sta po 2 in v 28 po ena.

Sitna vloga. Mrs. Jessie Hill v New Yorku je vložila proti svojemu soprogju tožbo za ločitev zakona, toda pogodba jo veže, da živi še tri mesece s

svojim možem. Stvar je namreč taka, da sta tožiteljica in toženec člana neke gledališke družbe, in oba veže pogodba, da nastopata skupaj v neki vlogi, kjer igrata vlogi ljubeznive žene in moža. Ta pogodba ju veže še tri mesece in tako se sedaj vsak večer na gledališkem odru objemata, medtem ko ne izpregovorita drugače med seboj niti ene besede.

Ne navadna oporoka. Ameriški listi poročajo: V Locust Valleyu na Long Islandu, N. Y., je umrla neka Mrs. M. Haynes, ki je zapustila 10.000 dolarjev. V svoji oporoki je volila svojemu možu 1 dolar, češ, da tekem petih let ni izdal več kot toliko zanjo. Zahtevala je tudi, da jo položijo k večnemu počitku poleg groba njenega prvega moža.

Okraden kurir. Tajnemu kurirju francoskega zunanjega ministrstva je med vožnjo bila na železnici v spalnem vagonu ukradena listnica, v kateri je bilo 3000 frankov in neko tajno pismo francoskega poslanika v Peterburgu na zunanje ministrstvo.

Samoumor morilca. V Meranu je izvršil samoumor v kaznilnici Simon Sanin. Sanin je bil leta 1905 v Bolcanu zaradi razžaljenja neke uradne osebe obsojen na šest tednov zapora. V vlaku pa je med vožnjo iz Bolcanu v Meran umoril pomožnega sluga Jožefa Konrada, ki ga je ovadil, in hotelskega sluga Jožefa Götscha, ki je v razpravi pričal proti njemu. Porotno sodišče v Bolcanu ga je obsodilo na vislice, a ga je cesar pomilostil na dosmrtno ječo.

Draga vejica. Te dni se je vršil v Parizu nenavaden proces. Tožnik je bil kirurg profesor le Théry, ki je tožil ruskega veletrgovca Vladimirja Luboviča za plačilo 10.000 fr. Ruski veletržec, čegar žena je težko obolela, je obiskal pred nekaj tedni kirurga v Parizu, da bi se z njim dogovoril zaradi operacije svoje soproge. Profesor le Théry je svetoval, naj bi se operacija kmalu izvršila. Rus pa je želel, da bi se operacija vršila šele potem, ko se vrne s potovanja po inozemstvu. Profesor le Théry je nato dobil od ruskega znanca večkrat kako brzojavko o tej zadevi in zadnja, ki jo je prejel, se je glasila: »Ne pridite prepozno!« Profesor, ki je že nekaj mesecev stanoval v Lyonu, je menil, da se ne sme obotavljati nobeno minuto ter se odpeljal s prihodnjim ekspresnim vlakom v Berlin, odkoder se je odpeljal dalje v Peterburg. Ko pa je prišel v hišo svoje pacientinje, je zvedel presenečen, da je bolnica že pred par dnevi umrla in da so jo že pokopali. V brzojavki je pač bila mogoča pomota, kajti med besedi: »Ne pridite« in nadaljno besedo »prepozno« bi morala stati vejica, ali pa bi se imel glasiti cel stavek: »Prepozno je!« Nesporazuma je kriv trgovec, ki je premalo pazil na brzojavko in ki zaradi varčnosti ni hotel oddati daljše brzojavke in s tem naredil kirurgu nepotrebne stroške. Ako bi vsaj ustavil vejico, bi zdravniku ne bilo treba iti na nepotrebno potovanje. Sodišče je izreklo razsodbo v prid zdravniku.

Dinamična patrona je razpočila v Nidzielicki v stanovanju rudarja Helbinga. Stanovanje je uničeno, Helbingova žena je raztrgana v kose, Helbing sam je pa smrtonovarno ranjen.

K smrti obsojen. Požeški sodni dvor je k smrti na večalih obsodil kmeta Pavla Matoševića, ker je 14. februarja letos večkrat ustrelil v gručo ljudi, ki so pred njegovo hišo »Kolo« plesali. Pri tem sta bila dva fanta smrtno zadeta in sta na mestu umrla. Matošević se je izgovarjal, da sta ubita fanta na njegovo dvorišče kamenje metala, kar ga je tako razkažilo, da ju je ustrelil.

Uvor srbskega mesa. Lansko leto je bilo v Belgradu zaklanih 64.519 pitanih prašičev, ki so tehtali 8½ milijona kilogramov in bili vredni 11 milijonov frankov, in 21.561 volov, ki so tehtali 5½ milijona kilogramov in bili vredni 6¼ milijona frankov. Na podlagi dogovora med Avstro-Ogrsko in Srbijo se sme uvažati v monarhijo na leto 15.000 volov in 50.000 prašičev z znižano carino. Za več kot določeno množino je treba plačati polno carino. V belgrajski klavnici morejo vsak dan zaklati za izvoz 500 prašičev in 150 volov, v 300 dneh torej 150.000 prašičev in 460.000 volov.

Zločinski grof. V Freiburgu je bil obsojen na štiri mesece ječe grof Roger Remiremont zaradi tihotapstva s saharinom. Grof je po rodu Dunajčan ter je bil že leta 1904. v Parizu obsojen na dve leti, ker je izvalil iz neke dame 42.000 frankov pod pretvezo, da jo bo poročil. Pozneje je živel v Monakovu v navideznem zakonu z neko pustolovko, za kar je tudi dobil dve leti ječe. V Monte Carlu je bil zaradi raznih tatvin obsojen na dve leti ječe in nazadnje se je pečal s tihotapstvom saharina.

Kupujte le vizgalice: »V korist obmejnim Slovincem!«

Nove šmarnice za letošnji mesec majnik pod naslovom:

»Šmarnice arskega župnika«, so ravnokar izšle v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in se dobe vezane za ceno 2 K.

Šmarnice, ki so ene najkrasnejših in najbolj razširjenih šmarnic pri vseh tujih narodih, obsegajo razlago lavretanskih litanij z zelo zanimivim življenjskim opisom arskega župnika blaženega Janeza Vianej.

Mesec majnik je oni čas, ko se vsa zemlja odene s pomladno krasoto, in ker je ta mesec posvečen Mariji, naj tudi v vernih srcih v tej dobi vzklije novo cvetje ljubezni do nebeške kraljice.

Vsaka posamezna prošnja lavretanskih litanij je dišeča cvetka, katere vonj kipi do prestola najčistejše device, radi česar je razlaga ter premišljevanje teh litanij gotovo najsmrenejše in dobro izbrano sredstvo Marijinega čiščenja, ker povzdigne in užge verno srce z ognjem, s katerim je čistil in ljubil Marijo njen najbolj goreč častilec blaženi Janez Vianej.

Prepričani smo, da bodo po šmarnicah, ki po svoji vsebini zaslužijo tudi prvo mesto med slovenskimi šmarnicami, posegli pridno vsi Marijini častilci.

Za naše ljudske odre na deželi. Ravnokar sta izšla dva nova zvezka »Zbirke ljudskih iger« 18. in 19. snopič, ki obsegata lepo zbirko iger, med katerimi se v prvi vrsti odlikujeta dve izvorni igri za ženske vloge, in sicer: »Junaške Blejke« in dr. L. Lenardova drama »Dekla božja«. Poleg teh dveh obsega knjižica tudi štiri igre za moške vloge, in sicer: »Pijavka«, »Skričen zaklad«, »Rešitelj« in »Kmet in avtomat«. O teh igrah bomo v kratkem obširneje izpregovorili. Istodobno opozarjamo vnovič tudi na 17. zvezek te zbirke, ki obsega znano igro za moške vloge »Dimež, strah kranjske dežele« in dve igri za ženske vloge: »Oh ta Polona« in »Prisiljen stan je zaničevan«. Knjižice je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Novi cestni zakon je izšel ravnokar v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani s slovensko-nemškim besedilom pod naslovom: »Zakon z dne 21. februarja 1912. veljaven za vojvodinjo Kranjsko glede gradnje in vzdrževanja javnih neerarjskih cest in potov.« — Cena 1 K 20 vin., trdo vezano 1 K 50 vin.

»Zaobljuba«. Spisal Bečić-Medvedšek. Ta toli pogrešana in zaželjena povest je izšla ravnokar v drugem natisu.

Povest nam slika življenje krepstnega hrvatskega junaka, ki se s svojo hrabrostjo, zvestobo in močatostjo povspne med tujim narodom do najvišjih časti ter vrnivši se domu, ovenčan s slavo, osreči ves svoj domači kraj.

Povest, ki je krasna že po svoji vsebini, je pisana z največjim domoljubnim navdušenjem in redko mikavnostjo, radi česar se je tudi tako priljubila, da je bila v prvem natisu v kratkem razprodana. Vsi značaji so risani krepko z določenimi potezami ter se morajo omiliti bravcu.

Na vsestransko ljudsko željo je knjiga izšla v drugem natisu in stane broš. 1 K 80 vin., v platno vezana 2 K 60 vin.

Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Za organiste. Ravnokar je izšla v založbi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani nova, jako praktična cerkvenoglasbena zbirka: **100 preludijev za orgle**, zložil Stanko Premrl, stolni regenschori v Ljubljani. — Preludiji so večinoma kratki in jedrnat, in ravno takih naši organisti najbolj potrebujejo. Nekaj jih je pa tudi daljših in slovesnejših. Skladbe so solidne, zanimive in živahne. Zbirka je razvrščena po tonovih načinih, in sicer slede skladbe v tem-le redu: C-dur, G-dur, D-dur, A-dur, E-dur, F-dur, B-dur, Es-dur, As-dur in Des-dur. — Obširna zbirka Premrlovih preludijev stane samo 3 K 80 h, po pošti 20 h več.

**Modni salon
Ivane Schiller
Sv. Petra cesta 31**

priporoča 1020

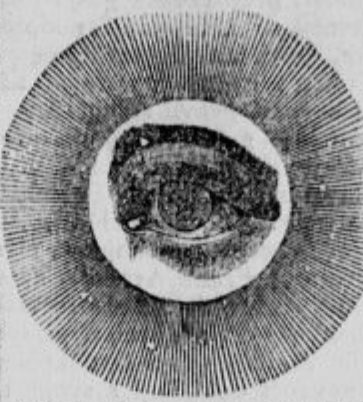
slamnike vseh vrst.

Izvršuje vsa popravila. — Žalni klubuki vedno v zalogi.

Pri naraščajoči draginji živil bi posebno priporočali zdrave in cene sladne pijače. Eno najboljših pijač dajejo brezdvomno znane Messnerjeve mešanice čaja (zavoječki, ki tehtajo 100 g, 1 K do 2 K), ki imajo dober okus in so izvanredno izdatne. Skodelica angleške mešanice stane cela 2 vinarja.

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in obsestveno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod kotščipalnice, očala natančno po znanstvenih in zdravniških predpisih, toplotne, zrakovne, dalnoglede i. t. d. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji, ponajnovjšem sistemu električnim obratom urejeno delavnico.

Ceniki brezplačno. Ceniki brezplačno.

Priporočamo hitre

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica 8. Izborno blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

Oskrbnik

izurjen v travništvu, živinoreji in v mlekarstvu se sprejme za večje posestvo blizu Ljubljane. Ako je oženjen, bi imela žena prekrbeti kuhinjo in perutnino. Plačilo po dogovoru. Vstop 15. maja. Prednost imajo dosluženi podčastniki. — Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »Oskrbnik«.

**JADRANSKA BANKA
V TRSTU**

Občni zbor delničarjev Jadranske banke v Trstu z dne 31. t. m. je sklenil izplačati iz dobička za leto 1911

6 1/4 %

dividendo. Vsled tega se bode izplačeval kupon št. 6, počeni s 1. aprilom t. l. pri blagajnah banke v Trstu, Dubrovniku, Ljubljani, Opatiji, Splitu, Šibeniku in Zadru po

K 25.—

V Trstu, dne 31. marca 1912.

1071

Upravni svet.

Stanovanje

tri lepe, velike sobe, prikladne za

pisarno,

brez kuhinje, v sredi mesta, se takoj oddajo. Poizve se v upravi »Slovenca«.

1073

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

belomesnati kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen.

751

- Zaloga pristnih domačih vin.

Potrni najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni sin oziroma brat, gospod

DR. JOSIP CERK

c. kr. gimn. profesor in c. kr. poročnik v r.

včeraj nagloma izdihnil svojo blago dušo.

Truplo nepozabnega pokojnika se prepelje iz Žerovnice v Ljubljano, kjer se vrši pogreb v nedeljo, dne 7. aprila popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti Ilirska ulica 21. na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

Predragega rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 5. aprila 1912.

1083

Josip in Ana Cerk, starši.

Anica in Helena Cerk, sestri,

I. slov. pogrebni zavod Josip Turk.

Globoko potrni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je vsegamogočni Bog našo dobro mater, oziroma soprogo, gospo

Marijo Zalaznik

poklical danes v četrtek ob 6. uri popoldne k Sebi v večno življenje. Pogreb predrage ranjke bo v soboto ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na Starem trgu št. 21.

V Ljubljani, dne 4. aprila 1912.

1081

Družina Jakob Zalaznikova.

Primorske vesti.

p Ljudski oder v Gorici. Ze izza početka je gojila goriška »S. K. S. Z.« žiljo, da bi dobila za kako prireditvev primerno dvorano in telovadnico za Orle. Ko je »Centralna posojilnica« kupila »Centralovo« poslopje z dvorano, smo upali, da dobimo s tem tudi prostore za naše prireditve, a Centralna posojilnica je vsled denarnega vprašanja skušala dvorano in predvorano oddajati stalnim najemnikom. Tako je bil nekaj časa v prostorih kinematograf, ki je dotlej še za silo poraben oder popolnoma uničil. Raditega se je zgodilo, da so se morala naša društva včasih posluževati liberalnih prostorov, zadnje čase so pa morala naša mestna in okoliška društva, nastopajoča v »Centralu«, od vseh strani z dežele vlačiti skupaj kulise in vse druge potrebščine za oder. Odbor S. K. S. Z. je večkrat pri sejah razmotrival to vprašanje ter sklenil naprositi Centralno posojilnico, da napravi v Centralovi dvorani vsaj skromnim zahtevam odgovarjajoč oder, kar bi ne stalo veliko in bi se Centralni posojilnici tudi dobro obrestovalo. Zato smo z veseljem pozdravili misel, sproženo v »Gorici« z dne 23. marca pod zglavjem: »Ljudski oder v Gorici«, ker vemo, da je prišel ta načrt z vednostjo merodajnih činiteljev na svetlo. Iskreno nas veseli, da so odločujoči činitelji prišli do spoznanja, da treba za našo organizacijo nekaj takega, kar so naši somišljeniki ustvarili uzorno v Ljubljani in razmeram primerno malo, da ne povsod po deželi. Ljudstvu, posebno naši goriški mladini, je treba pouka in izobrazbe poleg zdrave zabave in v ta namen so primerni prostori nujen predpogoj. Ne strinjamo se sicer z mislijo, da bi se po vzorcu ljubljanskega »Ljudskega odra« osnovala posebna organizacija v Gorici, ker naših društev imamo do sedaj menda dovolj, pač pa želimo, da preuredi Cent. Pos. v gori omenjenem zmislu svojo dvorano in predvorano. Dvorana naj bi bila prirejena za gledališke predstave in prireditve, predvorana pa vsaj skromno opremljena telovadnica. Liberalni denarni zavodi so žrtvovali za svoje liberalne in svobodomiselnne organizacije ogromne svote. Uspeh v mestu je očiten. Mladina tudi iz katoliških družin, drvi za liberalci, ker je le tam dobivala zabavo, včasih prav dvomljive vrste ter se navzela liberalnega duha.

p Premeščen je v finančno ministrstvo finančni koncipist dr. Fr. Gregorič v Trstu. **p Velikonočni pršuti.** Včeraj je bil običajni trg s pršuti v Gorici. Na odkritem trgu je bilo okoli 400 pršutov. Prodajali so jih kg po K 1'80 do K 2'20.

p Goriški Köpenick pred sodnijo. Včeraj popoldne se je vršila pred goriško okrožno sodnijo razprava proti onemu mladeniču Brejec-Gliha, ki je hodil po Gorici v novi uniformi železniškega uradnika, rekoč, da je asistent na državni železnici ter je znal ujeti v svoje mreže neko dekle v goriški okolici in opehariti razne osebe v mestu. Kaj je vse počel, smo svoj čas obširneje opisali. Pri razpravi je poudarjala neka priča, da je znal Brejec tako sladko in lepo govoriti, da mu je bilo težko kaj odreči. Brejec je rojen v Idriji; njegova mati se je pisala Gliha. Obsojen je goriški Köpenick na 18 mesecev težke ječe in postil se bo vsaka dva meseca.

p Novo društvo za Trst in Primorje. Dne 31. sušca se je vršil v Trstu ustanovni občni zbor »Slov. delav. izobraževalnega društva za Trst in Primorje«. Udeležba je bila precejšnja, iz česar se razvidi, da je zanimanje za novo društvo precej živahno. Saj društvo je izšlo iz delavstva samega. Delavski stan — posebno v Trstu — je izprevidel eminentni pomen izobrazbe v sedanjih kulturnih časih. V Trstu, kjer živi tisoč in tisoč slovenskih delavcev, pa se ravno za izobrazbo ni storilo dosti, bolj rečeno, skoro nič. In delavstvo, spoznavajoč že dolgo neobhodno potrebo izobrazbe, je stopilo zdaj samo na noge in si je ustanovilo lastno izobraževalno društvo. Društvo je izključno slovansko in popolnoma nepolitičnega značaja ter posveča svoje moči edino le izobrazbi. Da bo delovalo uspešno, o tem ni dvomiti. — V odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: predsednik: Ivan Zorec, uradnik državne železnice; podpredsednik: Josip Vandot, uradnik južne železnice; tajnica: Pavla Hočevnar, učiteljica; blagajničarka: Adela Košir, zasebna uradnica. Odborniki: Ivan Fonda, učitelj; Josip Kervin, delavec; Pregarc Rudolf, zidar; Mirko Polič, pravnik. Namesniki: Rok Kocjančič, mehanik; Vekoslav Ravan, zasebni uradnik; Vaclav Purkert, čevljar. Pregledovalca računov: Josip Vodopivec in Ciril Tavčar. — Želimo društvu, da bi lepo napredovalo in se razcvitalo v prospah trpečega delavstva.

da bi mu pomagato do zaželjenega gmotnega zboljšanja in resnične duševne naobrazbe!

Gospodarsivo.

»Jadranska banka« v Trstu. Dne 31. marca t. l., ob 10. dopoldne se je vršil v bančnih prostorih VI. redni občni zbor delničarjev »Jadranske banke« v Trstu. Občnega zbora se je udeležilo 42 delničarjev, kateri so zastopali 8097 delnic s 572 glasovi.

V odsotnosti predsednika gosp. Ivana Mankoča otvoril je zborovanje podpredsednik banke, gosp. dr. Gustav Gregorin, konstatiral je, da je občni zbor redno sklican in v smislu § 14. pravil sklepčen.

Podpredsednik g. dr. Gregorin predstavi navzočega zastopnika vlade c. kr. okrajnega glavarja g. Edmunda Fabiani-ja, c. kr. notarja g. dr. G. Zencovich-a in spominja se v toplih besedah pokojnega člana upravnega sveta, g. Frana Arnolda, kateri si je, posebno v zadevi fuzije s »Hrvatsko vjeresijsko banko« v Dubrovniku pridobil neprecenljivih zaslug. V čast pokojnega dvignejo se navzoči delničarji s svojih sedežev in kličejo njegovemu spominu slava!

Na mesto umrlega g. Frana Arnolda kooptiral je upravni svet v svojo sredino nadravnatelja »Prve hrvatske štedionice« g. Milivoja Crnadaka in kot zastopnika »Hrvatske vjeresijske banke« drž. in dež. poslanca g. dr. Melko Čingrijo, odvetnika v Dubrovniku. Kooptacija teh dveh članov upravnega sveta se odobrava.

Podpredsednik banke, g. dr. Gustav Gregorin naznanja nadalje, da je bil imenovan dosedanji ravnatelj banke gosp. Makso Antić ravnateljem »Austro-bosanske banke« v Sarajevu, je pa prepričan, posebno ker se ga bo kandidiralo v upravni svet, da bo tudi na tem mestu deloval na korist našega zavoda. Govornik se zahvaljuje v toplih besedah g. ravnatelju Antiću na koristnem in pridnem dosedanjem delovanju za razvoj »Jadranske banke«, katera se mora v prvi vrsti njemu zahvaliti, da je prišla do današnje stopinje razvoja, in izraža ponovno željo, da bi ravnatelj gosp. Antić tudi v naprej deloval za napredek naše banke. Navzoči gg. delničarji se pridružujejo za aplavzom tej želji.

Podpredsednik g. dr. Gregorin poroča nadalje, da je imenoval upravni svet dosedanjega podravnatelja banke gosp. Frana Skorkovskega ravnateljem, dosedanjega prokurista banke g. Cira Kamenaroviča prvim podravnateljem in g. Mat. Herzega, dosedanjega direktora podružnice »Hrvatske vjeresijske banke« v Splugu, drugim podravnateljem banke. To poročilo vzame občni zbor z odobravanjem na znanje.

Kot zapisnikarja imenuje govornik g. c. kr. notarja dr. G. Zencovicha, kot skrutinatorja gg. Filipa Ivaniševiča in Antona Kalistra in kot verifikatorja zapisnika gg. Srečka Bartelja in dr. Ljubimira Tomašiča.

Podpredsednik banke poroča nadalje, da je bila fuzija »Hrvatske vjeresijske banke« v Dubrovniku v »Jadransko banko« od vlade odobrena, z ozirom na to pa, da še ni vpisana v trgovski register, predlaga, da se dosedanji člani upravnega in nadzorstvenega sveta v svojih funkcijah do izvršenja fuzije potrdijo z zavezo, da morajo sklicati takoj po izvršenju fuzije izvanredni občni zbor, na katerem naj se izvrše volitve po spremenjenih pravilih. Ta predlog se enoglasno sprejme in z izvolitvijo dosedanjih članov upravnega in nadzorstvenega sveta formalno izvrši.

V imenu nadzorstvenega sveta poroča g. dr. O. Rybář, da je isti pregledal točno bilanco centrale in podružnice v Ljubljani in Opatiji, da jo je našel v popolnem redu in predlaga, da se podeli upravnemu svetu absolutorij. Obenem se strinja nadzorstveni svet s predlogom upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička.

Ta dva predloga se enoglasno sprejmeta. Vsled tega se bode izplačala na kupon št. 6, počenshi od 1. aprila t. l. 6 $\frac{1}{2}$,-odstotna dividenda, t. j. K 25,— po delnici. (Vidi današnji inserat.)

Ker se k 6. točki dnevnega reda (razni predlogi) noben ne priglasil, zaključuje podpredsednik g. dr. G. Gregorin zborovanje in se zahvaljuje gg. delničarjem na obilni udeležbi, katera priča o zanimanju za naš zavod.

Govornik prosi navzoče gg. delničarje, da tudi v naprej podpirajo delovanje upravnega sveta za nadaljni razvoj »Jadranske banke«.

Iz predloženega nam letnega poročila »Jadranske banke« posnemamo sledeče številke:

Bilanca za leto 1911. izkazuje sledeče stavke:

Aktiva: gotovina v blagajni kron 337.276'18; menice K 4.787.360'97; vrednostni papirji K 691.980'07; konzorcijalni posli K 230.324'30; dolžniki K 13.140.009'60; bančno poslopje K 254.875'17; inventar K 55.778'96; skupaj K 19.497.605'26.

Pasiva: delniška glavnica kron 6.000.000; rezervni fondji K 421.660'—; uloge K 4.390.242'02; upniki K 7.878.363'09;

transitivne obresti K 29.972'51; frate kron 273.764'08; nedvignjena dividenda K 2064; čisti dobiček K 501.538'66; skupaj kron 19.497.605'26.

Skupni promet v preteklem letu je znašal K 913.107.548'58; čisti dobiček K 501.538'66 (nasproti prejšnjemu letu za K 151.986'74 več). Rezervni fondji so narastli na K 490.000'—.

Vsled fuzije s »Hrvatsko vjeresijsko banko« znaša delniška glavnica »Jadranske banke« K 8.000.000'—, rezervni fondji okroglih K 770.000'—, in banka bode imela sedaj šest podružnic: v Dubrovniku, Ljubljani, Opatiji, Splugu, Šibeniku in Zadru. Vpoštevaje uloge, bode razpolagala banka z glavnico več kot K 30.000.000'—.

Dobro vino

je na prodaj v kmetskih kletih;
posreduje Posojilnica v Kaštelu
pošta Buje v Istri. 690

Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki
ANTON ROŠČIČ, CELJE, Graška cesta številka 22.

Praven je izgovor, da se mora blago kupovati pri tujcih, ker vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim špecerjskim blagom, tako, da zamore popolnoma ustreči zahtevam cenjenih gosp. trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko svakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke kakor oves, pšenico, suhe gobe, fižol, seno, orehe, vinski kamen itd. sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vrece, ter petrolejske in druge sode.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domače deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za sadit bel, rumen ali rožen. Za krmiljenje živine imam v zalogi riževo moko in otrobe v ceni od 9.— do 15.— Kron 100 kg. 2973

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Prodajalna

se da v najem z vso opravo, z blagom in hišo pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje E. Resečnik, trgovec, Podgorje v Rožu, Koroško. 1099

Slovenske narodne pesmi za citre in petje.

Priredil in izdal Iv. Kiferle v Ljubljani. Izšli so prvi trije zvezki. Dobivajo se po 2 K v knjigarnah in pri izdajatelju v Ljubljani, Dolenska cesta 21. Izdajatelj pošilja proti povzetju. Kdor pa mu pošlje denar naprej, kar je najceneje, dobi zvezke poštne prosto. 1065

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

GRICAR & MEJAC

Ljubljana, Prešernova ul. 9.

Največja zaloga zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. — Konfekcija za dame.

Točna postrežba. 790 Solidne cene.

Radi preogromne zaloge do 20.000

svežih spomladanskih in poletnih komadov, kakor oblek, pouršnikov, raglanov, klobukov, slamnikov in čepic za gospode, dečke in otroke, ter kostumov, raglanov, mantilov, krilj in bluz za dame in deklice, prodajam že sedaj po znatno reduciranih cenah.

Use v zalogi do najfinejše izvršitve, nainovejšega in elegantnega kroja, a vzbujajočega čicha in barv.

O. Bernatovič

Angloško skladišče obek, Ljubljana, Mestni trg št. 5. 953